

Flerårsplan 2026–2028

Upplands Väsby kommun

UPPLANDS
VÄSBY

upplandsvasby.se
vasbydirekt@upplandsvasby.se
08-590 970 00

1 Kommunalråden har ordet	3
2 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	5
3 Långsiktig vision, strategier och planer för Upplands Väsby kommun	9
4 Kommunfullmäktiges mål och uppdrag	14
5 Planeringsförutsättningar	21
6 Koncernens budget	29
7 Investeringar för tillväxt och kvalitet	54
8 Balansbudget	58
9 Kommunfullmäktiges beslut	60
10 Bilagor	63

Bilaga 1 Kommunfullmäktiges nyckeltal

1 Kommunalråden har ordet

I en tid av ökade samhällsutmaningar, oro i omvärlden och växande ojämlikhet tar mittenstyret i Upplands Väsby – Socialdemokraterna, Väsby's Bästa och Liberalerna – ett gemensamt ansvar för att bygga ett hållbart Väsby. Med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet som ledstjärnor vill vi skapa ett samhälle där alla invånare har goda livsvillkor, känner tillit till samhället och ser med framtidstro på sin tillvaro.

Vi vet att grunden för ett starkt samhälle läggs tidigt. Därför prioriterar vi en trygg uppväxt, en bra skolgång och en meningsfull fritid. Med fler lärare i klassrummen, tvärprofessionella team och satsningar på fritidsgårdar, trygghetsfältare och fritidsaktiviteter skapar vi goda livsvillkor för barn och unga – och fångar upp behoven i tid.

Alla invånare ska ha tillgång till vård, omsorg och stöd av god kvalitet – anpassat efter individens behov och livssituation. Genom tidiga och samordnade insatser minskar vi risken för utanförskap. Arbetet mot våld i nära relationer fortsätter, likaså arbetet för att fler ska nå egen försörjning. Det är viktiga inslag i vår målsättning om en socialt hållbar kommun.

Vi vill bygga ett samhälle som är långsiktigt hållbart – både miljömässigt och ekonomiskt. Därför prioriterar vi en fossilfri omställning, klimatanpassning, naturvård och ett hållbart byggande. Vi planerar för fler bostäder, skolor, kollektivtrafik och verksamhetsområden som tar hänsyn till både framtidens behov och Väsby's unika kultur- och naturmiljöer.

Trygghet och tillit är grunden för en fungerande demokrati. Därför satsar vi på levande och inkluderande stadsmiljöer, insatser som Smedbylyftet och "Rent, tryggt och snyggt", samt på att skapa fler mötesplatser för människor. Genom hållbarhetsavtal med lokala företag, stöd till civilsamhället och medborgardialoger bygger vi tillit och gemenskap.

En stabil ekonomi och långsiktigt hållbar styrning är förutsättningar för att vi ska kunna nå våra mål. Vi hushåller med resurserna, bekämpar välfärdsbrott och främjar innovation och digitalisering för att leverera en modern, effektiv och tillgänglig välfärd. Vi stärker även kommunens krisberedskap.

Vi vill också vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder delaktighet, utvecklingsmöjligheter och god arbetsmiljö. Ett nytt gemensamt kommunhus blir en viktig pusselbit – för ökad samordning, förbättrad service till Väsbyborna och långsiktigt hållbara arbetsvillkor.

Med gemensamma krafter och en tydlig styrning skapar vi ett hållbart Väsby – präglad av goda livsvillkor, trygghet och tillit. Idag och i framtiden.

Mathias Bohman, kommunstyrelsens ordförande (S)

Emelie Voetmann, kommunalråd (L)

Jesper Lundberg, kommunalråd (VB)

2 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

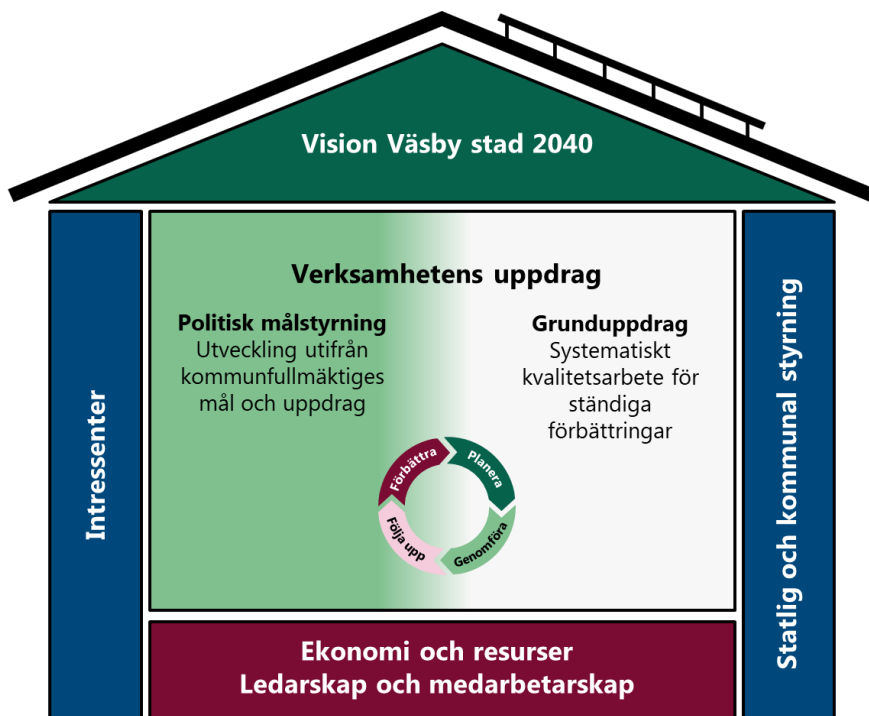
I flerårsplan med budget beslutar kommunfullmäktige om kommunens övergripande mål samt om uppdrag till nämnderna. Flerårsplanen fastställer även de ekonomiska ramarna för såväl kommunorganisationen som de samarbetspartners som finansieras av kommunen. De ekonomiska förutsättningarna baseras på skatteintäkter och befolkningsprognoser, vilka i sin tur utgör grunden för beräkning av volymer och ersättningar till kommunalt finansierade verksamheter.

2.1 Kommunens ledningssystem

Upplands Väsby kommuns ledningssystem är ett gemensamt verktyg för att styra, leda och stödja hela kommunorganisationens arbete. Det säkerställer en demokratisk process där visionen och de politiska målen får genomslag. Ledningssystemet främjar ett kontinuerligt förbättringsarbete, effektiv användning av resurser samt efterlevnad av krav och regelverk. Syftet är att stärka kommunens förmåga att skapa värde för medborgarna och bidra till en hållbar utveckling.

Upplands Väsby kommun är certifierad enligt ISO-standard 14 001, med ett övergripande mål att utveckla verksamheten på ett miljömässigt hållbart sätt. Certifieringen bidrar till att hela kommunorganisationen arbetar systematiskt med ständiga förbättringar. En kontinuerlig verksamhetsutveckling är avgörande för att kunna anpassa sig till omvärldens förändrade krav och för att effektivisera kommunens processer över tid.

2.1.1 Ledningssystemets uppbyggnad

Figur 1. Kommunens ledningssystem visualiserat i form av ett hus.

Vision Väsby stad 2040 är kommunens övergripande vision och utgör en ledstjärna för hela organisationens arbete. Syftet med visionen är att samla gemensamma krafter för att göra Väsby till en ännu bättre plats att leva och bo på. Visionen beskrivs mer utförligt i kapitel 3.

Grunden i ledningssystemet utgörs av ekonomi och resurser samt av ledarskap och medarbetarskap – det vill säga de förutsättningar som krävs för att bedriva verksamhet. Alla medarbetare inom kommunen bidrar tillsammans till att genomföra verksamhetens uppdrag i linje med uppsatta mål.

Verksamhetens uppdrag är det arbete som genomförs inom kommunens olika verksamhetsområden. I ledningssystemet delas uppdraget in i två delar: politisk målstyrning och grunduppdrag. Den politiska målstyrningen utgår från kommunfullmäktiges mål och uppdrag till nämnderna, medan styrningen av grunduppdraget baseras på respektive nämnds reglemente. Båda delarna syftar till att uppfylla kommunens åtagande gentemot medborgarna, att förverkliga den politiska viljan, följa lagar och regler samt att arbeta i enlighet med visionen.

Ledningssystemets "väggar" sätter ramarna för hur uppdraget ska genomföras. Arbetet styrs dels av intressenters behov och förväntningar på den service kommunen ska leverera, dels av lagar, andra författningar samt kommunens egna styrdokument. Exempel på relevanta lagar är kommunallagen, skollagen, socialtjänstlagen och plan- och bygglagen.

2.1.2 Process för planering och uppföljning

Kommunens process för planering och uppföljning består av följande steg:

- Inriktning – vägen fram till beslut om flerårsplan med budget
- Verksamhetsplanering
- Genomförande och löpande uppföljning
- Årlig uppföljning

Inriktningsarbetet genomförs huvudsakligen under våren, medan verksamhetsplaneringen sker under hösten. Genomförande och löpande uppföljning av innevarande års verksamhet sker parallellt med inriktning och planering av nästkommande års verksamhet. Den årliga uppföljningen och analysen utgör viktiga ingångsvärden i arbetet med att formulera framtida inriktning.

Planer och uppföljningsrapporter tas fram på olika beslutsnivåer inom kommunen och utgör tillsammans ett underlag för styrning och utveckling.

Beslutsnivå	Rapport	Innehåll	Uppföljning
Kommunfullmäktige	Flerårsplan med budget	Fullmäktigemål, uppdrag, nyckeltal	Delårsrapport 1 och 2, årsredovisning
Nämnder och styrelse	Verksamhetsplan med budget	Nämndmål, uppdrag, handlingsplaner, nyckeltal, internkontrollplan	Tertialrapport 1 och 2, verksamhetsberättelse
Verksamheter	Verksamhetsplan med budget	Verksamhetsmål, uppdrag, handlingsplaner, aktiviteter, internkontrollplan	Tertialrapport 1 och 2, verksamhetsberättelse

Tabell 1. Beslutsnivåer, planeringsrapporter och uppföljning inom kommunen.

2.1.3 Kommunens styrdokument

Kommunens styrdokument kompletterar de lagar och andra författningar som reglerar den kommunala verksamheten. De utgör ett stöd för att säkerställa att den politiska viljan får genomslag och att verksamheterna når sina uppsatta mål. Kommunens riktlinjer för styrdokument anger vilka dokumenttyper som ska finnas och hur de ska utformas, med syftet att skapa tydlighet, enhetlig struktur och effektiv styrning.

Styrdokumenterna är indelade i fyra kategorier utifrån vilken typ av styrning de syftar till och vilken målgrupp de riktar sig till. Denna indelning tydliggör dokumentens funktion i styrkedjan och underlättar tillämpningen i hela organisationen.

Aktiverande – tydliggör vad kommunen vill förändra och uppnå.

- Vision
- Översiktsplan
- Flerårsplan med budget
- Verksamhetsplan/affärsplan
- Strategi
- Övriga planer

Normerande – tydliggör principiella förhållningssätt och arbetssätt, med fokus på hur verksamheten ska agera.

- Policy
- Riktlinje

Organiserande – visar roll- och ansvarsfördelning inom kommunen.

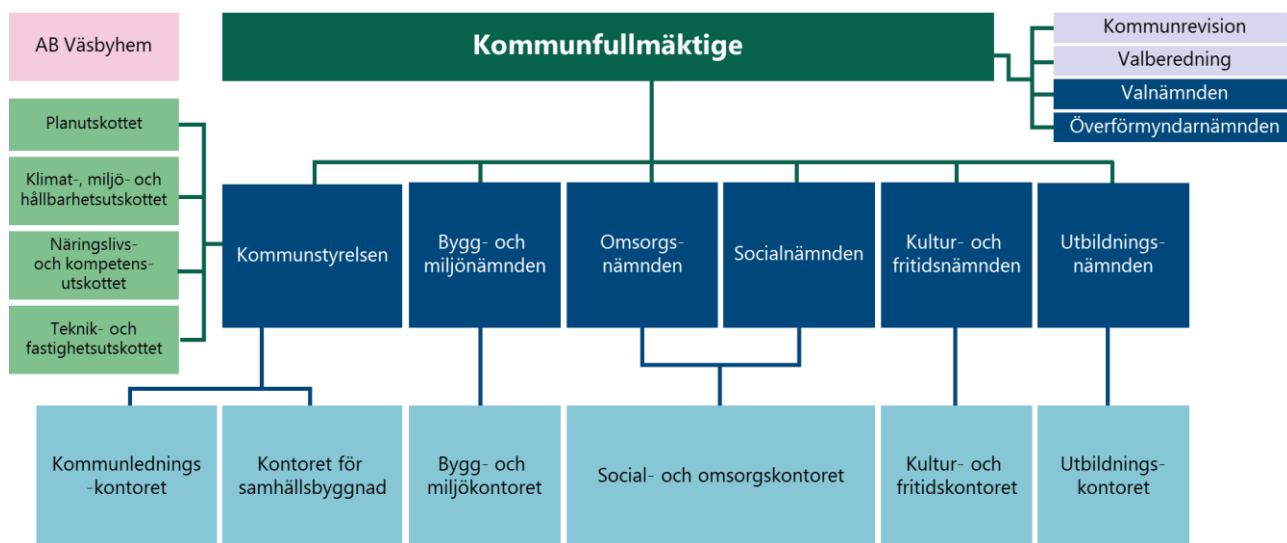
- Reglemente/bestämmelser
- Arbetsordning/bolagsordning
- Ägardirektiv
- Delegationsförteckning

Reglerande – anger villkoren för kommunal service.

- Lokala föreskrifter
- Regler
- Taxor och avgifter

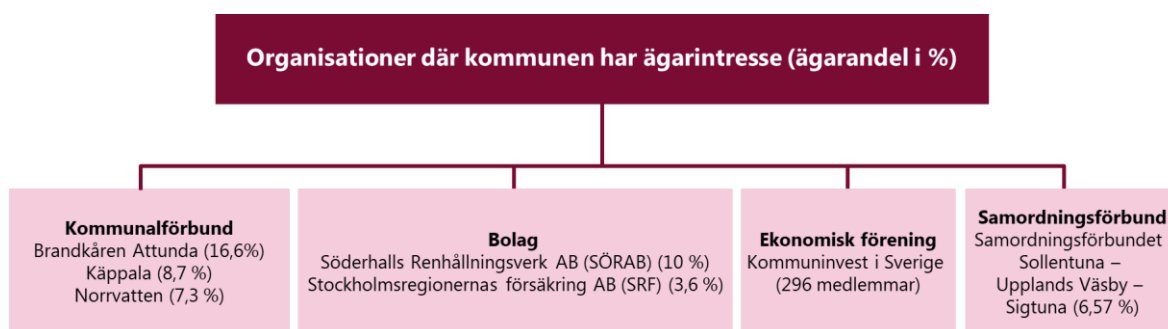
2.2 Den kommunala koncernen

I nedanstående bilder, figur 2 och 3, presenteras kommunens och koncernens organisation.

* Upplands Väsby, Sollentuna och Vallentuna har ingått avtalssamverkan kring familjerätten, som från 2024 ingår i socialnämnden. Dessa tre kommuner samt Sigtuna delar även en gemensam överförmyndarnämnd.

Figur 2. Koncernorganisation för Upplands Väsby kommun.

Figur 3. Övriga organisationer med ägarintresse från Upplands Väsby kommun

Kommunen äger även Tmns Fastighet AB och Batteriet Fastighet AB till 100 procent. Båda dessa företag utgör ägarformen för två fastigheter inom exploateringsområdet Väsby Entré och bedriver ingen egentlig verksamhet.

2.2.1 Styrning av bolag och övriga organisationer

Kommunens bostadsbolag, AB Väsbyhem, styrs genom ägardirektiv som anger att bolaget ska främja kommunens försörjning av bostäder samt sådana lokaler som ger mervärde för de boende och för samhället. I denna roll ska bolaget medverka och vara en aktiv part i samhällsutvecklingen och utvecklingen av trygghetsskapande verksamheter. Väsbyhems styrelse utses av kommunfullmäktige. Samtliga aktier ägs av Upplands Väsby kommun, och Väsbyhem ingår i kommunkoncernen.

Kommunen har även ägarintressen i andra organisationer som delägda bolag, en ekonomisk förening, samordningsförbund och kommunalförbund. Kommunens inflytande och styrning säkerställs och bevakas genom ledamöter och ombud i styrelser och fullmäktige i respektive organ. Upplands Väsby kommuns representation utses av kommunfullmäktige.

2.2.2 Privata utförare

Kommunens verksamhet bedrivs i samverkan med och av privata utförare inom flera väsentliga områden. Privata aktörer är verksamma inom alla delar av välfärdens kärnområden. Fördelningen av ersättningen till privata utförare, i förhållande till den totala ersättningen inom barn- och äldreomsorg för kommunens invånare, uttryckt i procent ger grundskola inklusive förskoleklass, förskola och fritidshem cirka 59 procent, gymnasium 84 procent och äldreomsorgen inklusive LSS 63 procent.

3 Långsiktig vision, strategier och planer för Upplands Väsby kommun

Flerårsplan med budget är ett centralt styrdokument där kommunfullmäktige fastställer kommunens övergripande mål, uppdrag och ekonomiska ramar för den kommande treårsperioden. De övergripande målen har koppling till flera långsiktiga strategiska dokument och inriktningar, däribland Vision Väsby stad 2040, kommunens översiktsplan samt arbetet med de globala hållbarhetsmålen inom Agenda 2030.

Även om dessa dokument skiljer sig åt i syfte, omfattning och tidshorisont, bidrar de tillsammans till att styra kommunens utveckling i en gemensam riktning. En välfungerande planeringsprocess är avgörande för att dessa ambitioner integreras i styrningen och omsätts i konkret verksamhet.

3.1 Vision Väsby stad 2040

Upplands Väsby kommun har en långsiktig målbild i ”Vision Väsby stad 2040”, som antogs av kommunfullmäktige våren 2013. Visionen togs fram genom en bred och inkluderande process där över 8 000 Väsbybor deltog och bidrog med idéer, ambitioner och framtidsdrömmar om hur kommunen ska utvecklas. Visionen speglar en gemensam bild av framtidens Väsby – hur den ska kännas, fungera och upplevas.

63 000 Väsbybor har rätt

- Väsby stad är en plats för folkliv med en mångfald av såväl företag, välfärds- och kommersiell service, kunskap, kultur och fritid.
- I Väsby bryts normer för att skapa nytt boende. Här har tekniken övervunnit bullret. Väsby har ett varierat, utmanande och hållbart boende med livskvalitet.
- I Väsby stad prioriterar vi gröna områden, bänkar, fontäner, ljud, dofter, blommor och belysning som inspirerar oss att mötas, umgås och utvecklas tillsammans.
- Väsby växer med ständigt nya människor som vill bli Väsbybor.

Ett lärande Väsby

- Alla elever når sin fulla potential. I Väsby får man vara bäst. Väsby skolor har en hög lägsta nivå. På Väsby skolor råder en kultur som ger eleven kunskaper, självförtroende och livsglädje.
- Väsby stad är en studentstad. En Väsbystudent kan tack vare goda kommunikationer enkelt plugga på KTH, KI, Stockholms eller Uppsala universitet eller var helst som helst i världen – varför inte Harvard och Väsby.

Väsby ligger rätt

- Från Väsby har vi nära till världen.
- Tre Väsby är ett. Attityder och tekniska lösningar har överbryggat både motorväg och järnväg och knutit samman staden.
- Väsby stad är lätt att nå, kul att vistas i och en plats du gärna återvänder till.

Väsby vågar och gör

- I Väsby stad finns en stark tradition av att göra det otraditionella. Vi tar till oss nya idéer och provar nytt.
- I Väsby finns modet att ta delaktighet och medskapande på allvar.
- Väsby stad är ingen isolerad ö. Vi samarbetar med andra som också vill utvecklas.
- Väsby är en utmärkt idrottskommun. Framgångsrika klubbar kombinerar bredd och elit-satsningar med stora framgångar.

Väsby tänker längre

- I Väsby frodas både stora och små, lokala och globala företag.
- Väsby är ett föredöme i arbetet med miljö och klimatåtgärder. Vi värnar viktiga natur-områden. Världen vänder sina ögon hit för att hitta nya lösningar.
- Väsby är en stad med hjärta, en trygg, vänlig och öppen plats att bo, leva och verka i. Här är det enkelt för alla att aktivt delta i samhället oavsett vem du är eller var du befinner dig i livet

3.2 De globala målen och Agenda 2030

Agenda 2030 är resultatet av ett omfattande internationellt samarbete och utgör FN:s gemensamma plan för en hållbar utveckling. Den vilar på en övergripande vision om att:

- avskaffa extrem fattigdom
- minska ojämlikheter och orättvisor
- främja fred och rättvisa
- lösa klimatkrisen.

Denna vision ska förverkligas genom en balans mellan de tre dimensionerna av hållbarhet: social, ekologisk och ekonomisk. Dessa dimensioner är grunden för en hållbar utveckling och konkretiseras i agendan genom de 17 globala målen för hållbar utveckling.

Figur 4. FN:s 17 globala mål i Agenda 2030.

I Upplands Väsby kommun har vi valt att fokusera på de tio globala mål där vi har störst möjlighet att påverka och göra konkret skillnad utifrån vårt kommunala uppdrag och lokala förutsättningar.

- Mål 3: God hälsa och välbefinnande
Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.
- Mål 4: God utbildning för alla
Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.
- Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla
Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.
- Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.
- Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.
- Mål 11: Hållbara städer och samhällen
Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.
- Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion
Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.
- Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna
Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.
- Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald
Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.
- Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald
Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

3.3 Kommunövergripande strategier och planer

De kommunövergripande strategierna och planerna är aktiverande styrdokument som tydliggör vad kommunen vill förändra och uppnå. Dessa dokument ska beaktas i berörda nämnders

verksamhetsplaner och följas upp inom ramen för den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen.

Följande kommunövergripande strategier och planer är beslutade av kommunfullmäktige:

- Avfallsplan 2021–2032
- Biblioteksplan för Upplands Väsby kommun 2025–2028
- Digitaliseringsstrategi 2024–2030
- Klimat- och energistrategi
- Markstrategi
- Näringslivsstrategi
- Strategi för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby
- Plan för kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar 2024–2027
- Strategisk lokalförsörjningsplan 2025–2034 med utblick mot 2040
- Trafik- och mobilitetsstrategi
- Åtgärdsplan för ekosystemtjänster
- Översiktsplan Väsby Stad 2040

Ytterligare två strategier planeras att antas under 2025: *Strategi för kompetensförsörjning* samt *Klimatanpassningsstrategi*.

3.4 Kommunens översiktsplan

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta. Planen ska redovisa grunddragen i användningen av mark- och vattenområden, kommunens syn på hur den bebyggda miljön ska utvecklas och bevaras samt hur riksintressen och miljö- och riskfaktorer ska hanteras. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, men den är vägledande vid detaljplanering och bygglovsprövning.

Upplands Väsby's gällande översiktsplan, *Väsby stad 2040*, antogs av kommunfullmäktige i juni 2018. Planen beskriver hur kommunen ska utvecklas till en modern, grön småstad med ett rikt utbud av bostäder, verksamheter och mötesplatser. Målet är att möjliggöra en hållbar befolkningstillväxt till cirka 63 000 invånare år 2040, samtidigt som tillgången till grönområden säkerställs.

För att säkerställa att översiktsplanen speglar aktuella politiska mål kräver plan- och bygglagen att varje kommun antar en planeringsstrategi senast två år efter varje ordinarie val. Strategin tydliggör om översiktsplanen behöver revideras. Upplands Väsby kommun antog våren 2024 en sådan planeringsstrategi, som innebär att inga större förändringar av översiktsplanen förväntas de närmaste åren.

3.5 Väsby Entré

Upplands Väsby kommun har sedan 2010 arbetat med utvecklingen av stationsområdet i Upplands Väsby i syfte att bygga bort barriärer, öka områdets attraktivitet och bygga bostäder och service i området. Projektet går under namnet Väsby Entré.

3 maj 2011 beslutade kommunstyrelsen att påbörja uppdraget om utvecklingen av området, kallat Väsby Entré. Trots att det har gått 13 år sedan projektet initierades så befinner det sig fortfarande i ett planeringsskede samtidigt som relativt stora kostnader har upparbetats hittills ca 560 mnkr.

De senaste årens osäkra konjunkturläge, stigande inflation och ökade byggkostnader har påverkat förutsättningarna för Väsby Entré. Kommunfullmäktige beslutade i december 2022 att revidera omfattningen av projektet. Förutsättningarna försämrades ytterligare av att kommunens ansökan om stadsmiljöbidrag från Trafikverket avslogs i maj 2023.

I november 2023 beslutade kommunfullmäktige att arbetet med detaljplanen för Väsby Entré ska fortsätta enligt tidigare inriktningsbeslut, men med ett antal kompletterande uppdrag som minskar kostnaderna. Mot bakgrund av de hastiga förändringarna i projektets utfall och förutsättningar beslutade kommunens revisorer att göra en fördjupad granskning av kommunstyrelsens styrning av Väsby entré. Efter rapporten har kommunens styrning av projektet tydliggjorts och Kommunstyrelsens planutskott är numera uttalad styrgrupp för projektet. Informationen till kommunstyrelsen har stärkts.

Kommunens revisorer skriver bland annat följande i sin granskningsrapport 3/2024:

”Trots att det har gått 13 år sedan projektet initierades så befinner det sig fortfarande i ett planeringsskede samtidigt som relativt stora kostnader har upparbetats hittills ca 560 mnkr.

Väsby Entré är enligt vår uppfattning ett omfattande och komplext projekt som förväntas pågå under lång tid med ett flertal intressenter och förenat med betydande ekonomiska risker och stor osäkerhet. Sedan projektet initierades har förutsättningarna förändrats i betydande grad”.

4 Kommunfullmäktiges mål och uppdrag

I flerårsplanen fastställer kommunfullmäktige kommunens övergripande mål och ger uppdrag till nämnderna. Nämnderna ansvarar för att konkretisera och anpassa dessa mål till egna nämndmål utifrån sina respektive ansvarsområden samt tar fram handlingsplaner som stöd i genomförandet.

De övergripande målen är kopplade till aktiverande styrdokument – strategier och planer – som antagits av kommunfullmäktige. Dessa dokument tydliggör kommunens ambitioner och kompletterar målen i flerårsplanen. Aktiverande styrdokument ska beaktas i berörda nämnders verksamhetsplaner och följas upp löpande inom den ordinarie uppföljningsprocessen.

För att underlätta analys och uppföljning används nyckeltal som belyser trender, resultat och samhällseffekter (se bilaga 1). Nyckeltalen ger underlag för insikter, utveckling och styrning och ska helst vara jämförbara över tid och mellan kommuner.

Måluppfyllelsen bedöms utifrån en samlad helhetsbild av fullmäktigeuppdrag, nämndmål, handlingsplaner och relevanta nyckeltal.

4.1 Kommunen ska ha en stark och långsiktigt hållbar ekonomi

Kommunen ska ha en stark, balanserad och långsiktigt hållbar ekonomi som skapar utrymme för investeringar i välfärd, infrastruktur och framtida behov. En ekonomi i balans är avgörande för att möta dagens och morgondagens utmaningar samt för att skapa värde för invånarna.

Ekonomi ska präglas av effektiv, ändamålsenlig och ansvarsfull resursanvändning, där tillgängliga resurser används på bästa sätt för att möta prioriterade behov och säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet. Som en del av detta arbete ska kommunen aktivt motverka välfärdsbrott, felaktiga utbetalningar och otillbörlig användning av offentliga medel.

Innovation och digitalisering ska vara vägledande i kommunens arbete för att möta framtidens krav och anpassa sig till förändrade förutsättningar. Genom att ta till vara på ny teknik och utveckla nya arbetssätt kan kommunen öka effektiviteten och stärka sin anpassningsförmåga.

Styrningen ska kännetecknas av transparens, tydliga prioriteringar och långsiktighet. Beslut ska fattas på ett välgrundat sätt och bidra till ökad tillit mellan kommunen och dess invånare. Ekonomi ska också fungera som en katalysator för hållbar utveckling.

Aktiverande styrdokument

Digitaliseringsstrategi 2024–2030

Strategi för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby

Uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Etablera persontransporter i egen regi (KS, KSTFU) Kommunen ska etablera persontransporter i egen regi, med en successiv start från 2027. Under 2026 ska en enhet inrättas och en transportchef rekryteras för att leda det fortsatta uppbyggnadsarbetet. Enheten ska ansvara för planering av etappvis driftstart, bemanning, fordonsanskaffning samt övriga nödvändiga förberedelser. Parallellt ska en utredning genomföras för att bedöma om enhetens uppdrag även kan omfatta andra transportrelaterade uppgifter, såsom till exempel post- och mattransporter.	2026-01-01	2027-12-31

4.2 Upplands Väsby ska växa hållbart och vara en trygg, inkluderande och attraktiv kommun att bo, leva och arbeta i – idag och i framtiden

Upplands Väsby ska växa hållbart och erbjuda en trygg, inkluderande och attraktiv livsmiljö för både dagens och framtidens invånare. Genom långsiktig och balanserad samhällsplanering skapas förutsättningar för bostäder, verksamheter och infrastruktur som svarar mot framtidens behov. Tillväxten ska ske med hänsyn till klimat och miljö – med fokus på grönområden, biologisk mångfald, resurshushållning och hållbar energianvändning. Kommunen ska också arbeta aktivt med klimatanpassning och stärkt krisberedskap för att kunna möta effekterna av klimatförändringar och andra samhällsutmaningar.

Kommunens miljöer ska vara välskötta, trygga och tillgängliga, med parker, torg och offentliga platser som stärker trivsel, gemenskap och identitet. Ett levande näringsliv ska främjas genom goda förutsättningar för företag att etablera sig och växa. Kultur, idrott och fritid ska vara en naturlig del av kommunens utveckling, med mötesplatser och ett brett utbud av aktiviteter som främjar gemenskap, hälsa och välbefinnande för Väsbybor i alla åldrar.

Invånarnas delaktighet och inflytande är avgörande för en hållbar samhällsutveckling. Genom dialog och samverkan skapar vi ett Väsby där människor känner sig inkluderade och har möjlighet att påverka sin närmiljö. Med en genomtänkt planering som balanserar social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet lägger vi grunden för en kommun där människor trivs, företag utvecklas och kommande generationer har goda förutsättningar.

Aktiverande styrdokument

Översiktsplan Väsby Stad 2040

Markstrategi

Strategisk lokalförsörjningsplan 2025–2034 med utblick mot 2040

Näringslivsstrategi

Strategi för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby

Klimat- och energistrategi

Avfallsplan 2021–2032

Klimatanpassningsstrategi (planeras att antas under 2025)

Trafik- och mobilitetsstrategi

Åtgärdsplan för ekosystemtjänster

Plan för kommunens arbete med krisberedskap och civilt försvar 2024–2027

Biblioteksplan för Upplands Väsby kommun 2025–2028

Uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Insatser för ökat valdeltagande (KS, KFN) Ett högt valdeltagande är avgörande för demokratins funktion och för att hela befolkningens vilja ska speglas. Vid riksdagsvalet 2022 låg valdeltagandet i Upplands Väsby under genomsnittet för både Stockholms län och riket. Kommunen ska därför intensifiera insatserna för att öka valdeltagandet, särskilt i områden och bland grupper med traditionellt lågt deltagande. Målet är ett högt valdeltagande i alla kommundelar. Uppdraget ska samordnas inom ramen för strategin för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby.	2026-01-01	2026-12-31
Rent, tryggt och snyggt-satsning (KSTFU) Upplands Väsby ska vara rent, tryggt och snyggt. Som en del av kommunens satsning på social hållbarhet ska riktade insatser göras för städning, klottersanering och reparation av den yttre miljön. Arbetet ska fokusera på förbättrande åtgärder särskilt i stråk där många Väsbybor rör sig och genomföras i nära samverkan med externa fastighetsägare och andra relevanta aktörer. Arbetet ska ta sin utgångspunkt från Väsbybon och ta ett helhetsansvar för den fysiska miljön som alla som bor, arbetar och vistas i Upplands Väsby möter.	2025-01-01	2026-12-31
Ny simhall i Vilundaparken (KS, KSTFU, KFN) En ny simhall ska planeras och byggas i Vilundaparken, i enlighet med kommunstyrelsens inriktningsbeslut från mars 2025.	2026-01-01	2028-12-31
Bibliotek på Centralvägen (KS, KFN, VH) Det nuvarande huvudbiblioteket ska flyttas till platsen där medborgarhuset tidigare låg. Väsbyhem och kommunen ska i samråd arbeta för att en ny detaljplan för Nya Elis park ska antas, med bostäder och verksamhetslokaler – däribland ett bibliotek. Fram till att byggstart ska platsen aktiveras och göras levande med fokus på trygghet och trivsel för Väsbyborna.	2025-01-01	2028-12-31
Fortsatt utveckling av stationsområdet (KS) Efter att detaljplanen för Östra Runby och Väsby stationsområde har antagits, ska en genomförandeplan för det fortsatta arbetet tas fram och beslutas.	2025-01-01	2026-12-31
Vidta effektiva klimatåtgärder som stödjer den gröna omställningen (KS) Klimat-, miljö- och hållbarhetsutskottet (KMHU), som är beredande organ till KS, fördelar avsatta medel för klimatinvesteringar i enlighet med gällande styrdokument och klimatbudget. Fokus ska ligga på effektiva och långsiktiga åtgärder som minskar utsläpp, driver på omställningen till ett fossilfritt samhälle och stärker kommunens motståndskraft mot klimatförändringar. Uppdraget ska samordnas inom ramen för kommunens klimat- och energistrategi.	2024-01-01	2026-12-31
Insatser för ökad social hållbarhet (KS, UBN, KFN, SN, KSTFU, VH) För att motverka ojämlikhet i livsvillkor och stärka delaktigheten i samhället ska kommunen genomföra insatser för ökad social hållbarhet. Arbetet ska bygga på goda exempel från andra kommuner och erfarenheter från Sigma centrum. Förslag från idékatalogen för det offentliga rummet ska realiseras inom ramen för teknik- och fastighetsutskottets investeringsbudget. Uppdraget ska samordnas inom ramen för strategin för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby.	2024-01-01	2026-12-31
Stärka kommunens krisberedskap (KS, Alla) Kommunen ska säkerställa förmågan att upprätthålla samhällsviktig verksamhet vid allvarliga samhällskriser och vid höjd beredskap. Krishanteringen ska bygga på att ansvar, arbetssätt och insatser följer ordinarie strukturer och hanteras så nära händelsen som möjligt. Verksamheternas beredskapsförmåga ska successivt stärkas med utgångspunkt i aktuell risk- och sårbarhetsanalys och kommande lagstiftning. Uppdraget ska samordnas av kommunstyrelsen.	2026-01-01	2028-12-31

Aktualitetsprövning av Vision Väsby stad 2040 (KS) Vision Väsby stad 2040 antogs av kommunfullmäktige 2013 och omfattar fem delområden. Syftet med prövningen är att bedöma i vilken utsträckning visionens innehåll fortfarande är relevant utifrån dagens förutsättningar och samhällsutveckling, samt att identifiera vilka delar som eventuellt behöver revideras eller vidareutvecklas. Prövningen utgör ett första steg i arbetet med att ta fram en ny Vision 2060.	2026-01-01	2026-06-30
Smedbylyftet – för ett levande och hållbart Smedby (KS, KFN, UBN, SN, KSTFU, VH) Kommunen ska genomföra ett samlat utvecklingsarbete i Smedby. Syftet är att stärka områdets attraktivitet, sammanhållning och möjligheter till en meningsfull fritid för Väsbyns invånare i alla åldrar. Smedbylyftet ska bland annat omfatta en förbättrad placering av fritidsgården, utveckling av Gunnes gård, etablering av en lokal servicepunkt, skapandet av en ny aktivitetsyta med pumptrack samt en specialhall för idrott. Arbetet ska genomföras i nära samverkan med boende, civilsamhället och andra lokala aktörer, med målet att främja trygghet, delaktighet och hållbar utveckling i området. Uppdraget ska samordnas inom ramen för strategin för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby.	2026-01-01	2028-12-31

4.3 Barn och unga i Upplands Väsby ska ha en trygg uppväxt, en bra skolgång och en meningsfull fritid

Barn och unga i Upplands Väsby ska växa upp i en trygg och stödjande miljö, med tillgång till en likvärdig och kvalitativ utbildning. Skolan ska främja både kunskapsmässig och personlig utveckling, med rätt stöd och anpassningar utifrån varje elevs behov – så att alla ges möjlighet att nå sin fulla potential och känna framtidstro.

En meningsfull fritid ska vara tillgänglig för alla, med ett brett utbud av aktiviteter som stärker gemenskap, hälsa och välmående samt förebygger utanförskap, psykisk ohälsa och kriminalitet. Barn och unga ska ges reella möjligheter till delaktighet och inflytande i frågor som rör deras liv, sin närmiljö och framtid genom, bland annat, aktiviteter för stärkt elevdemokrati.

Föräldrars förmåga att ge sina barn en trygg uppväxt ska stödjas, och när barn far illa har samhället ett tydligt ansvar att agera. För att lyckas krävs ett nära och samordnat samarbete mellan skola, socialtjänst, polis, fritidsverksamheter, civilsamhälle och vårdnadshavare. Genom delaktighet, tidiga insatser och ett helhetsperspektiv bygger vi ett Väsby där alla barn och unga får möjlighet att utvecklas, må bra och lyckas i livet.

Aktiverande styrdokument

Strategi för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby
Biblioteksplan för Upplands Väsby kommun 2025–2028

Uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Förebyggande arbete med familjer (SN) Förstärka och utveckla stöd genom till exempel föräldrarådgivare riktade mot föräldrar med barn i förskolor och skolor.	2025-01-01	2026-12-31
Arbete mot utanförskap bland barn och unga (KS, KFN, UBN, SN) Kommunen ska stärka det förebyggande arbetet för att motverka utanförskap och gängkriminalitet genom tidiga och samordnade insatser för barn och unga,	2025-01-01	2026-12-31

särskilt i övergångarna mellan skola, fritid och hemmiljö. Uppdraget ska samordnas inom ramen för strategin för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby.		
Väsby läser (KFN, UBN) Kommunen ska stärka möjligheterna till läsning bland Väsbyborna. En utökning av de mobila bibliotekstjänsterna genom ytterligare en bokbuss, ska öka tillgången till böcker och bibliotekstjänster för fler invånare, särskilt barn och unga. Den nya bokbussen ska komplettera befintliga satsningar och nå ytterligare målgrupper. En central samordnande skolbibliotekarie kommer att förstärka arbetet framåt med skolbibliotek.	2026-01-01	2026-12-31
Hållbar mat och måltider (KS, UBN, ON) Kommunen ska utveckla måltiderna inom förskola, skola och omsorg med målet att erbjuda hållbar, näringsrik och uppskattad mat. Arbetet ska fokusera på att stärka kompetensen inom organisationen kopplat till mat och måltider, samt på att ställa om till framtidens hållbara mat. Inspiration ska hämtas från andra kommuner och organisationer som lyckats med liknande omställningar. Arbetet ska bidra till ökad matglädje, minskat matsvinn och främjande av hälsa, miljö och klimat.	2026-01-01	2028-12-31
Prioritering av tidiga och samordnade insatser (UBN) Utbildningsnämnden får i uppdrag att inom befintlig ram utreda och prioritera tidiga och samordnade insatser (TSI). I det förebyggande arbetet behöver alla som möter barn och unga identifiera tidiga tecken på svårigheter och problem för att förhindra att det växer sig större. Samordning behövs för att skapa en helhetssyn av situationen och en helhet kring behovet av insatser för barn och unga som är i behov av stöd från flera aktörer.	2026-01-01	2026-12-31

4.4 Kommunen ska erbjuda vård, omsorg och stöd som utgår från individens behov och förutsättningar

Kommunen ska erbjuda stöd, vård och omsorg av hög kvalitet, anpassat efter varje individs behov och livssituation. Arbetet ska präglas av ett förebyggande förhållningssätt och ökad tillgänglighet, i linje med den nya socialtjänstlagen. Tidiga insatser ska minska behovet av mer omfattande stöd längre fram.

Äldreomsorgen ska hålla en hög standard och god kvalitet, med möjligheten att bo kvar hemma med rätt stöd eller i ett särskilt omsorgsboende. En trygg och utvecklande omsorg ska säkerställas för personer med funktionsnedsättning och inom socialpsykiatri. Arbetet ska främja självständighet och livskvalitet genom hela livet.

Personer i socialt utsatta situationer, såsom missbruk, hemlöshet eller kriminalitet, ska få stöd att ta sig ur sin situation. Kommunen ska också arbeta för att förebygga och motverka våld i nära relationer, inklusive hedersrelaterat våld, samt säkerställa skydd och stöd till utsatta. För personer långt från arbetsmarknaden ska stöd ges för att stärka möjligheten till egen försörjning. För att insatserna ska få bästa möjliga effekt krävs samordning mellan kommunens verksamheter samt samverkan med civilsamhället, regionen och andra relevanta aktörer.

Aktiverande styrdokument

Strategi för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby

Uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Suicidprevention (KS, Alla) Alla nämnder ska bidra till suicidpreventivt arbete genom att beakta psykisk hälsa och suicidrisk inom sina ansvarsområden. Arbetet ska ha ett förebyggande fokus, med särskild betoning på tidiga insatser, tillgängligt stöd och samverkan med andra aktörer. Uppdraget ska samordnas inom ramen för strategin för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby.	2026-01-01	2026-12-31
Omställning till ny socialtjänstlag (KS, SN, ON, UBN, KFN) Den nya socialtjänstlagen syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad. Kommunen ska inleda en omställning för att anpassa kommunens verksamhet till lagens intentioner. Arbetet ska omfatta utveckling av arbetssätt som stärker tidiga och lättillgängliga insatser. En del av detta är att stärka budget-, skuld- och konsumentrådgivningen för att motverka ökad skuldsättning. Barnfamiljer är en särskilt viktig grupp att uppmärksamma. Uppdraget ska samordnas inom ramen för ett tryggt och socialt hållbart Väsby.	2026-01-01	2028-12-31
Förberedelse för eventuell lagstiftning om aktivitetskrav inom försörjningsstöd (KS, Alla) Regeringen har föreslagit ett aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd, som preliminärt kan börja gälla den 1 juli 2026. Syftet är att förebygga långvarigt bidragsberoende och stärka individens möjlighet till egen försörjning. Alla nämnder ska inventera vilka områden och uppdrag kommunen kan erbjuda målgruppen, med fokus på meningsfulla aktiviteter som motsvarar individens arbetsförmåga. Detta kan exempelvis handla om insatser som utvecklar arbets- eller studieförmåga, förbättrar språkkunskaper, erbjuder arbetsplatsförlagda eller samhällsnyttiga aktiviteter samt stöd i jobbsökande.	2026-01-01	2026-12-31
Förstärkt arbete mot våld i nära relationer (KS, SN, ON, UBN, KFN, VH) Kommunen ska stärka det samordnade arbetet för att förebygga, upptäcka och motverka våld och förtryck i nära relationer. Arbetet ska omfatta såväl förebyggande insatser som stöd till våldsutsatta och arbete med våldsutövare. Uppdraget ska samordnas inom ramen för strategin för ett tryggt och socialt hållbart Upplands Väsby.	2026-01-01	2026-12-31
Uppstart av nytt särskilt boende (SÄBO) i kommunal regi (ON, VH) Omsorgsnämnden påvisar i sin behovsanalys ett tydligt behov av att utöka antalet platser i särskilt boende från och med år 2026. Med anledning av detta får omsorgsnämnden i uppdrag att skyndsamt planera och genomföra uppstarten av ett nytt särskilt boende i kommunal regi. Uppdraget innebär att de tidigare lokalerna vid Lavendelgården ska renoveras och moderniseras för att uppfylla dagens krav på funktionalitet, tillgänglighet, arbetsmiljö samt en god och trygg omsorg för de boende.	2026-01-01	2026-12-31

4.5 Upplands Väsby ska vara en attraktiv arbetsgivare som främjar medarbetarnas utveckling, välbefinnande och engagemang

Upplands Väsby ska vara en attraktiv och modern arbetsgivare som främjar medarbetarnas utveckling, välbefinnande och engagemang. Kommunen arbetar för en hållbar arbetsmiljö där friskfaktorer bidrar till trivsel och en känsla av meningsfullhet i arbetet.

Genom tydligt ledarskap, delaktighet och en inkluderande arbetsmiljö stärks motivationen och arbetsglädjen. Ett aktivt medarbetarskap och ett närvarande ledarskap samverkar för att skapa ett positivt arbetsklimat. Kommunen eftersträvar en kultur präglad av samarbete, öppenhet, tillit och respekt – där medarbetare känner sig delaktiga och motiverade att ta ansvar.

För att möta framtidens utmaningar prioriteras ett strategiskt arbete med kompetensförsörjning, livslångt lärande och goda karriärvägar. Kommunen ska erbjuda attraktiva arbetsvillkor, inspirerande arbetsmiljöer och utvecklingsmöjligheter som stärker både individen och organisationen.

Det nya kommunhuset är en viktig möjliggörare i detta arbete. Genom samlokalisering av verksamheter skapas en mer sammanhållen och effektiv arbetsplats som främjar samarbete, förbättrar kommunikationen och erbjuder flexibla, hållbara och säkra lokaler – vilket ytterligare stärker arbetsmiljön.

Aktiverande styrdokument

Strategi för kompetensförsörjning (planeras att antas under 2025)

Uppdrag	Startdatum	Slutdatum
Handlingsplan för kompetensförsörjning (KS, Alla) Kompetensförsörjning är ett prioriterat fokusområde för kommunen. Under 2026 ska samtliga nämnder ta fram handlingsplaner för att säkerställa att kommunen har rätt kompetens för framtida utmaningar. Handlingsplanerna ska beskriva konkreta åtgärder för att stärka rekrytering, utveckling och bevarande av kompetens inom respektive verksamhet, samt främja ett livslångt lärande och en hållbar arbetsmiljö.	2026-01-01	2026-12-31
Samlokalisering av kontorsarbetsplatser och förändrade arbetssätt (KS) Under 2026 ska kommunens kontorsarbetsplatser samlokaliseras i ett nytt kommunhus på Anton Tamms väg 1. Det nya kommunhuset ska vara välkommande, tryggt och tillgängligt för alla som bor och verkar i Upplands Väsby kommun. Arbetet ska ta hänsyn till förändrade arbetssätt och en mindre kontorsyta. Utformningen ska utgå från verksamhetens behov och bygga på smarta lösningar som förbättrar arbetsmiljön, främjar samarbete och stärker kommunens attraktivitet som arbetsgivare.	2024-01-01	2027-06-30
Möjlighet för anställda att gå på cancerscreening på arbetstid (KS) Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med de fackliga organisationerna utreda en lösning som möjliggör för kommunens anställda att gå på screeningundersökningar på betald arbetstid.	2026-01-01	2026-12-31

5 Planeringsförutsättningar

5.1 Förändringar i omvärlden – trender som påverkar det kommunala uppdraget

Det är viktigt att följa och analysera förändringar i omvärlden för att förstå vad som påverkar kommunens långsiktiga planeringsförutsättningar. I följande avsnitt sammanfattas trender och skeenden som skapar förändringstryck och kan få konsekvenser för verksamheternas planering för den kommande planeringsperioden.

5.1.1 Demografiska utvecklingen

Sveriges befolkning lever längre och det ställer ökade krav på välfärdssystemen. Samtidigt minskar elevunderlaget i många kommuner, vilket innebär att skolor kan behöva stängas eller slås samman. Även arbetskraftsförsörjningen blir en utmaning, särskilt inom vård och omsorg, där behovet av personal kommer att öka kraftigt. En prognos från Sveriges kommuner och regioner (SKR) visar att behovet av anställda i äldreomsorgen till följd av demografin kommer att öka med ca 66 000 personer fram till 2033.

SCB:s prognos från 2024 för Sverige visar en avtagande befolkningstillväxt, från 9 procent de senaste tio åren till 2,4 procent de kommande tio åren. Antalet barn i skolåldern väntas minska med 12,5 procent fram till 2033, vilket är en kraftig förändring för Sverige.

Om befolkningsutvecklingen i Upplands Väsby bromsar upp påverkas skatteunderlaget och förändringar i befolkningsstrukturen påverkar efterfrågan och behov inom verksamheterna. Det blir viktigt för kommunen att utveckla kvaliteten i verksamheterna, vara attraktiv och både behålla och locka nya invånare. En flexibel och väl fungerande organisation med effektiv kompetens- och lokalförsörjning blir kritisk för att möta framtida utmaningarna.

5.1.2 Ojämlika livsvillkor

Ojämligheten i samhället ökar, både i fråga om ekonomi, hälsa och tillgång till utbildning och arbete. Skillnaderna är ofta stora mellan olika geografiska områden, där storstäder och ekonomiskt starka regioner tenderar att klara sig bättre än landsbygdsområden.

Utvecklingen riskerar att öka klyftorna i Upplands Väsby och motverkar också förutsättningarna för att skapa en positiv studiekultur. Låg självkänsla hos elever som har svårt att klara skolan kan bidra till en pessimistisk framtidssyn och minskad tilltro till vuxenvärlden och samhället. Grunden till språkutvecklingen läggs i ung ålder och det finns risk för negativa spiraler hos språksvaga grupper. Kommunens verksamheter behöver hitta nya sätt att nå och aktivera barn och unga och utveckla förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden.

Samtidigt som kommunen har stora förhoppningar om att föreningar ska bidra till att lösa samhällsutmaningar, har många föreningar svårt att hitta ledare och att få sina verksamheter att gå runt.

5.1.3 Hot mot demokratin

Minskande valdeltagande, särskilt bland unga och socioekonomiskt utsatta grupper, underminerar förtroendet för demokratiska institutioner. Hot och hat mot förtroendevalda kan leda till att färre vågar engagera sig politiskt. Samtidigt påverkas den demokratiska processen av att åsikter och känslor ofta väger tyngre än fakta och bidrar till en polariserad samhällsdebatt.

Risken för och förekomsten av olika välfärdsbrottslighet och bidragsbrott ökar. Det leder till förlorade resurser, stärker kriminella nätverk och skapar otillåten påverkan som riskerar att tysta tjänstepersoner och förtroendevalda. Detta undergräver medborgarnas tillit till välfärden och rättssäkerheten. Organiserad välfärdsbrottslighet kostar det svenska samhället upp till 27 miljarder kronor årligen. Kommuner hanterar stora summor genom exempelvis bistånd, stöd till föreningar och upphandlingar, vilket gör dem attraktiva för kriminella. Oegentligheter förekommer i allt från assistans och hemtjänst till interna "möjliggörare" som utnyttjar systemet.

Desinformationskampanjer påverkar både viljan att jobba inom och söka stöd från socialtjänsten. Försök till yttre påverkan vid exempelvis betygssättning eller kopplat till innehåll i de pedagogiska verksamheterna förekommer mer än tidigare. Relativisering av vetenskap och kunskapsförakt är en växande utmaning för kommunens verksamheter.

5.1.4 Klimatförändringarna och efterfrågan på kritiska resurser

Klimatförändringar och ökade efterfrågan på kritiska resurser som vatten, energi och råvaror kommer att ställa enorma krav på kommunernas kapacitet att anpassa sig. Extrema väderhändelser som översvämningar och värmeböljor kräver stora investeringar i klimatanpassad infrastruktur, såsom gröna tak, dagvattenhantering och skydd mot stigande havsnivåer. Samtidigt ökar konkurrensen om kritiska resurser, vilket kan leda till stigande priser och osäker tillgång.

Klimatavtrycket både från konsumtion, materialanvändning, byggnation och drift behöver minska. Det är viktigt för kommunen att arbeta både med minskad klimatpåverkan och klimatanpassningar. Vi behöver utveckla en hållbar förvaltning av dricks- och avloppsvatten. Det är viktigt att öka kunskapen om miljöfrågor inom särskilt våra pedagogiska verksamheter men också bland kommuninvånare och föreningar.

Förändringar i säkerhetsläget innebär att Sveriges förmåga att hantera kriser måste stärkas och kommuner har en viktig roll i byggandet av ett starkt civilt försvar. Beredskapsfrågorna blir allt viktigare och det är kritiskt att säkerställa samhällsviktig verksamhet samtidigt som anpassningskostnaderna är stora.

5.1.5 Utbildningssystem och arbetsmarknad i förändring

Utbildningssystemet måste anpassas till en arbetsmarknad som snabbt förändras och kräver nya kompetenser. Livslångt lärande blir allt viktigare, och traditionella utbildningsvägar kan inte alltid möta kraven på flexibilitet. Yrkehögskolor och kortare, yrkesinriktade utbildningar blir allt viktigare för att säkra arbetskraftsförsörjningen, särskilt inom bristyrken som vård och teknik. Samtidigt blir behovet av kontinuerlig vidareutbildning avgörande för att hålla arbetskraften konkurrenskraftig.

Gymnasial- och vuxenutbildning behöver i högre grad kopplas ihop med arbetsmarknadens behov samt förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv. Krav på likvärdig skola innebär behov av att fortsätta att utveckla undervisningen och stärka de kompensatoriska insatserna för att möta varje elevs behov.

5.1.6 Teknikutveckling och digitalisering

Den snabba utvecklingen inom AI och autonoma system förändrar arbetsmarknaden i grunden. En rad arbetsuppgifter, från administration till avancerad dataanalys, kan automatiseras vilket skapar nya möjligheter för effektivisering. Autonoma system, som självkörande bilar och robotiserade tjänster, kan revolutionera många områden, från transport till infrastruktur. Samtidigt medför denna utveckling utmaningar då många traditionella yrken förändras eller försvinner.

Utvecklingen ger möjligheter att utveckla och effektivisera men innebär också förändrade och höga kompetenskrav i många av kommunens verksamheter. En säker hantering av information och känsliga uppgifter blir kritisk. Stora grupper i samhället hänger inte med och det blir viktigt att överbrygga digitala och teknologiska klyftor.

5.2 Kommunsektorns ekonomi

Kommunsektorn, det vill säga regioner och kommuner, gjorde sitt svagaste resultat under 2000-talet med ett underskott på 8 miljarder kronor 2024. Från 2025 förbättras ekonomin med ett beräknat överskott på 28 miljarder kronor, men resultaten varierar kraftigt mellan kommuner och regioner. Trots ett stärkt resultat till 25 miljarder kronor 2025 har många kommuner kvarstående ekonomiska utmaningar.

De kommande årens starkare resultat räcker inte för att finansiera nödvändiga investeringar, främst inom infrastruktur som vatten, avlopp och klimatanpassning. Kommuner och regioner behöver också stärka det civila försvaret och stödja grön industriomställning. Den höga investeringsnivån leder till fortsatt negativt finansiellt sparande och ökande låneskuld, som redan är högst i EU.

Kommunsektorns ekonomi är känslig för globala faktorer som högre handelstullar, kriget i Ukraina, konflikter i Mellanöstern samt svängningar i BNP och inflation.

5.3 Befolkningsutveckling

Kommunen tar fram en ny befolkningsprognos varje år. Befolkningsutvecklingen i kommunen, som tidigare varit hög, har bromsat in och bedöms ligga lägre de kommande åren utifrån fortsatt osäkerhet på bostadsmarknaden. Nettoinflyttningen är beroende av produktionstakten för nya bostäder och genomförandet av exploateringsprojekt, som båda minskat. Befolkningsökningen blev lägre än prognostiserat förra året och antalet invånare uppgick till 50 323 invånare per 31 december 2024. Det innebär att kommunen växte med 213 personer (0,4 procent) under 2024.

Idag finns fortfarande en oro kring bostadsmarknaden, framför allt kring nyproduktion, med tanke på utvecklingen av räntor, byggkostnader med mera. Det gör att bostadsbyggarna avvaktar då marknaden för nya bostäder är svag. Det finns anledning att ha fortsatt beredskap för att befolkningsutvecklingen kan bli ojämn över åren och fortsatt på en något lägre nivå.

Befolkningsprognosen utgår från planerat antal färdigställda bostäder per år och antagandet att marknaden inte kan svälja alltför stora volymer enskilda år. Därför har det prognostiserade färdigställandet justerats för att ligga nära nivån om 400 bostäder per år för de år som planerna visar på mycket stort antal färdigställda bostäder. År 2026 och 2027 ligger det planerade färdigställandet av bostäder avsevärt lägre än målet om 400 bostäder. Tabellen nedan visar hur den folkbokförda befolkningen i kommunen kommer att förändras varje år fram till 2027 samt totalt till 2030, 2035 och 2040 enligt den senaste befolkningsprognosen.

Förändring av folkbokförda befolkning

Ålder	2025	2026	2027	2030	2035	2040
0 år	528	526	531	572	624	663
1–5 år	3 016	2 971	2 932	3 095	3 384	3 606
6–11	4 058	4 068	4 065	4 048	4 242	4 560
12–15	2 570	2 643	2 750	2 872	2 915	3 036
16–18	1 859	1 864	1 866	2 071	2 179	2 233
19–64	30 425	30 719	31 031	32 622	35 122	37 289
65–79 år	5 663	5 681	5 689	6 086	6 898	7 802
80-w år	2 675	2 777	2 922	3 128	3 241	3 348
Totalt	50 795	51 248	51 787	54 494	58 605	62 538
Förändring		453	539	2 707	4 111	3 933
Förändring %		0,9%	1,1%	5,2%	7,5%	6,7%
Ackumulerat		453	992	3 699	7 810	11 743
Ackumulerat %		0,9%	2,0%	7,3%	15,4%	23,1%

Befolkningsprognos, antal invånare 31 december 2025–2040.

5.4 Arbetslösheten

Arbetsmarknaden har försvagats sedan 2023 med ökande arbetslöshet, fler varsel och färre lediga jobb. En gradvis förbättring förväntas under 2025 i samband med en starkare konjunktur och ökad ekonomisk tillväxt. En betydande faktor bakom den ekonomiska tillväxten är Sveriges roll som stor exportör av försvarsmaterial, vars efterfrågan ökar på grund av det växande globala behovet av krigsmateriel.

Storstadslänet, särskilt i södra Sverige, drabbas hårdast under 2024, men väntas påbörja en återhämtning 2025. I Upplands Väsby var arbetslösheten 8 procent (6,8 procent för riket) i november 2024, en ökning med 0,3 procentenheter från året innan och 0,1 procent i jämförelse med månaden innan. Totalt var 2 083 personer inskrivna som arbetssökande, en ökning med 148 personer jämfört med november 2023.

Arbetslösheten i Upplands Väsby har ökat 13 månader i rad, men fram till 2028 väntas en förbättrad konjunktur med fallande inflation och ökande BNP bidra till fler arbetstillfällen och en lägre arbetslöshet. För Upplands Väsby kommun ökar arbetslösheten mer än länet i stort.

5.5 Upplands Väsby kommuns ekonomi

Långsiktig ekonomisk hållbarhet ska råda i hela kommunkoncernen och verksamheterna bedrivs både ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Kommunallagen ställer krav på att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning, vilket innebär att resultatet ska vara tillräckligt högt så att ekonomin stärks över en längre period.

Upplands Väsby kommun har en välskött ekonomi med goda resultat under ett antal år. I flerårsplanen 2025–2027 sattes resultatmålet till 1 procent vilket är lägre än beslutat resultatmål på 2,5 procent. Detta gjordes för att klara av hög inflation, ökade räntekostnader och pensionskostnader samt även politiska initiativ och mål.

Under planperioden 2026–2028 kommer kommunen inte att uppnå resultatmålet 2,5 procent och beräknas hamna på 2 procent. Det är viktigt att kommunens resultatmål på 2,5 procent upprätthålls på sikt för att klara finansiering av ökade investeringar och driftskostnader kopplat till den planerade samhällsutvecklingen, utan att låneskulden ökar för mycket. Resultatmålet är även en förutsättning för att klara snabba förändringar i samhällsekonomin. Flerårsplan 2026–2028 bygger på att fasen med skenande inflation har passerat och en mer stabil räntenivå har uppnåtts. Utmaningar finns dock och framöver kommer en ökad arbetslöshet och fortsatt höga prisnivåer att minska utrymmet mellan verksamhetskostnader och skatteintäkter. Det innebär krav på ökad verksamhetsutveckling för att uppnå målen för en god ekonomisk hushållning.

5.5.1 Skatteunderlag

Om kommunen ökar antalet invånare ökar även skatteintäkterna. Därför är det viktigt att bostadsbyggandet får fart igen för att inflyttningen till kommunen ska kunna öka. Prognosen för skatteintäkterna inklusive utjämning och fastighetsavgiften beräknas öka, ifall antalet invånare ökar utifrån prognos, med cirka 183,4 mkr mellan 2025 och 2026, med 176,3 mkr mellan 2026 och 2027, med 165 mkr mellan 2027 och 2028 samt med 194,3 mkr mellan 2028 och 2029.

Att skatteintäkterna ökar är en förutsättning för att kompensera verksamheterna för pris- och löneökningar. En ökning med 1 procents kompensation innebär en ökad kommunersättning för verksamheterna med cirka 33,5 mkr.

5.5.2 Löneökningar

Industrins parter har nått en överenskommelse om ett nytt kollektivavtal som sätter "märket" för löneökningar på den svenska arbetsmarknaden. Avtalet, undertecknat i mars 2025, gäller i två år och innebär en total löneökning på 6,4 procent, fördelad på 3,4 procent det första året och 3,0 procent det andra året.

Samtliga centrala löneavtal är klara och de landar på samma siffror som "märket".

5.5.3 Investeringar och lån

Upplands Väsby kommun investerar i byggnader, VA, maskiner, gator, parker och immateriella tillgångar som programvaror. Investeringarna varierar årligen, där 2024 var investeringsutgiften 310 mkr, medan den var 368 mkr 2023 och 379 mkr 2022.

Under planperioden är investeringar föreslagna till totalt 2,4 mdkr, vilket ger ökade kapitaltjänstkostnader (ränte- och avskrivningskostnader). Om investeringarna överstiger avskrivningarna kommer kommunens kapitaltjänstkostnader att öka, vilket påverkar resultatet. Mellan åren 2026–2028 förväntas kapitaltjänstkostnaderna öka med 80,8 mkr, varav 58,7 mkr i avskrivningar och 22,1 mkr i räntekostnader.

Kommunen måste fortsätta investera i skolor, förskolor, äldreboenden och infrastruktur. För att finansiera detta krävs överskott, annars minskar självfinansieringsgraden, vilket innebär att fler investeringar måste lånefinansieras. År 2026 förväntas självfinansieringsgraden vara 42 procent, jämfört med 72 procent för kommunkollektivet 2024. Låneskulden för kommunen beräknas år 2026 vara 1 974 mkr, eller cirka 39 000 kronor per invånare. För kommunkollektivet var låneskulden år 2024 i genomsnittet 43 228 kr per invånare.

5.5.4 Ekonomiska konsekvenser av ny socialtjänstlag

Den nya socialtjänstlagen träder i kraft i juli 2025, syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande och tillgänglig. Kommunerna ställs inför utmaningar som personalförsörjning, ekonomi och nya arbetssätt kopplat till den nya lagen. Staten erbjuder stöd, men detta väntas inte täcka de ökade kostnaderna fullt ut.

Regeringen har avsatt statsbidrag för omställningen:

- 2025: 1,2 miljarder kronor (Upplands Väsby: 5,7 mkr)
- 2026–2028: 2,2 miljarder kronor årligen (Upplands Väsby: 10,5 mkr/år)

Regeringen avser att komplettera den nya socialtjänstlagen med ett förtydligat ansvar för brottsförebyggande arbete. Därför föreslås en tidsbegränsad riktad satsning till socialtjänsten, 200 miljoner kronor år 2025, 300 miljoner kronor år 2026 och 600 miljoner kronor per år 2027–2028. Om fördelningen sker med befolkningsstorleken som underlag, skulle det innebära för kommunen ett riktat statsbidrag på cirka 1 mkr år 2025. För kommande år cirka 1,5 mkr år 2026 samt 3 mkr årligen för år 2027–2028.

5.5.5 Utjämningsystemet

Utgjämningskommittén föreslår ett förändrat system för kommunalekonomisk utjämning, planerat att träda i kraft 1 januari 2026. Förslaget inkluderar sex delar: inkomstutjämning, kostnadsutjämning, bidrag för svagt befolkningsunderlag, fast införandebidrag, ersättning för eftersläpning och införandebidrag. För närvarande ligger införandet på paus och det finns ingen tidsplan för när det tas upp igen.

För Upplands Väsby kommun skulle inkomstutjämnningen bli mer fördelaktig, men minskningar i kostnadsutjämnning, LSS-bidrag och regleringsbidrag resulterar i en negativ ekonomisk effekt. Kommunens totala bidrag väntas minska med:

- 2026: -19,7 mkr
- 2027: -31,3 mkr
- 2028: -43,2 mkr

Totalt under planperioden 2026–2028 skulle kommunen förlora 94,2 mkr i bidrag. Inget beslut är taget och därför utgår direktivet ifrån att det inte blir någon påverkan 2026 enligt ovan.

5.5.6 God ekonomisk hushållning

Kommunens långsiktiga ekonomiska hållbarhet är avgörande och verksamheterna ska drivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Kommunallagen kräver att ekonomin stärks över tid. För Upplands Väsby innebär detta ett resultatmål på i genomsnitt 2,5 procent över en budgetperiod. För 2026–2028 har resultatmålet tillfälligt justerats till 2 procent, med hänsyn till rådande ekonomiska förutsättningar.

Ett resultatmål på 2,5 procent är nödvändigt för att finansiera samhällsutvecklingen och säkerställa att kommunen klarar snabba ekonomiska förändringar utan att låneskulden ökar kraftigt. För perioden 2027–2029 kommer resultatmålet att uppnås och hamnar på 2,8 procent.

God hushållning handlar också om att leverera högkvalitativa välfärdstjänster. Det kräver effektiva ersättningsmodeller, långsiktiga prioriteringar och förmåga att anpassa sig till Väsbybornas behov samt till snabba omvärldsförändringar. Kommunen ska upprätthålla en stabil ekonomi och vara rustad för oförutsedda händelser och konjunkturförsämringar.

5.5.7 Utmaningar och åtgärder

Inflationen stabiliserades under 2024, men höga priser och ökad arbetslöshet kommer fortsätta att påverka kommunens ekonomi. Verksamhetsutveckling är därför nödvändig för att bibehålla god ekonomisk hushållning.

Den demografiska utvecklingen är en stor utmaning, med fler äldre som ökar trycket på välfärden. Kommunsektorn behöver omfattande förändringar i hur tjänster levereras, då rekryteringsbehovet överstiger tillgången på arbetskraft.

Trots dessa utmaningar står Upplands Väsby starkt med en välskött ekonomi. Kommunen har goda förutsättningar att möta framtida ekonomiska och demografiska förändringar.

God ekonomisk hushållning är en vägledande princip i arbetet med ny flerårsplan och kommunens långsiktiga utveckling.

5.5.8 Löne- och prisökningar

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) publicerade i december 2024 en prognos där de bedömer att kostnaderna för löner och andra inköp i kommunsektorn kommer att öka med i genomsnitt 3,2 procent per år under åren 2026 till 2028.

Upplands Väsby kommun har valt att följa SKR:s rekommendationer för hur mycket man bör räkna upp kostnaderna för löner och priser under dessa år. Ett undantag görs dock för år 2026 – då har kommunen valt att istället använda en något lägre uppräkningsgrad på 3,0 procent. Denna justering baseras på förväntade löneökningar, enligt den så kallade LÖV-prognosen (Löneökning Väntad).

5.5.9 Volymförändringar

Upplands Väsby's befolkning ökar men olika mycket i olika åldersgrupper. Kommunledningskontoret har i förväg gjort en preliminär beräkning av befolkningsprognosens påverkan på de volymer som är direkt hänförliga till demografiska förändringar. Det rör sig om verksamheter inom utbildningsnämnden och omsorgsnämnden. Indirekta volymökningar för exempelvis drift och underhåll på grund av tillkommande allmänna anläggningar eller högre tryck på dessa är inte förberäknade.

Effekter av befolkningsprognosen uttryckt i mkr

Volym/ålder	Verksamhet	2026	2027	2028
1–5 år	Förskola	-2,5	-5,3	-4,5
6–12 år	Fritidshem	0,3	0,7	0,4
6 år	Förskoleklass	-2,0	3,2	0,3
7–15 år	Grundskola	12,4	4,2	12,0
16–18 år	Gymnasieskola	-2,0	0,6	0,3
Delsumma	UBN	6,2	3,3	8,4
65–79 år	Äldreomsorg	-2,0	0,4	0,2
80–89 år	Äldreomsorg	14,5	8,8	13,3
90-	Äldreomsorg	5,8	5,9	6,5
0–64 år	Omsorg funktionsneds.	3,5	3,0	3,4
Delsumma	ON	21,9	18,1	23,4
Summa		28,1	21,4	31,8

I beräkningarna för kompensation av volymersättning, används skillnaderna mellan föregående årsvolymer och volymerna året dessförinnan. Det innebär att volymersättning för år 2026 bygger på skillnaden mellan volymerna för år 2025 och år 2024.

6 Koncernens budget

6.1 Resultatbudget 2026–2028

De ekonomiska förutsättningarna baseras på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR:s) antaganden om den ekonomiska utvecklingen samt kommunens egen befolkningsprognos.

Skatteunderlaget förväntas växa i år, men lågkonjunkturen håller i sig längre än väntat, enligt SKR:s senaste prognos. Den ekonomiska oron, särskilt kopplad till osäkerheten kring USA:s handelspolitik, fortsätter att sätta avtryck på ekonomin – både globalt och i Sverige. Övergripande har den ekonomiska aktiviteten reviderats ned för innevarande år och nästa år, vilket bland annat speglas i en lägre BNP-tillväxt och högre arbetslöshet.

Det är svårt att förutse utvecklingen framöver, särskilt med osäkerheten kring tullar och andra handelshinder. När den internationella ekonomiska spelplanen rubbas, får det en dämpande effekt på aktiviteten i Sverige.

Trots att återhämtningen på arbetsmarknaden dröjer, väntas antalet arbetade timmar öka i år. Detta, tillsammans med en relativt hög ökning av timlönerna, bidrar till att stärka skatteunderlagets tillväxt. Enligt SKR:s prognos kommer skatteunderlaget att åter ligga på 4,2 procent under 2025, vilket är i linje med utvecklingen under perioden 2014–2023. I SKR:s senaste prognos från slutet av april justerades skatteunderlaget för 2025 upp med cirka 6 miljoner kronor jämfört med decemberprognosen.

Den ekonomiska situationen är komplex. Skatteunderlaget ökar, men köpkraften försvagas till följd av högre priser. De senaste årens ekonomiska utmaningar har haft en betydande påverkan, och kommuner och regioner står inför stora demografiska förändringar som kräver omfattande anpassningar.

Mycket talar för att inflationen, både i Sverige och globalt, har stabiliserats och ligger i nivå med Riksbankens målsättning på 2 procent. Men rådande omständigheter, såsom tullar och andra externa faktorer, kan driva upp inflationen igen och belasta kommunerna med ökade kostnader för räntor, pensioner, byggprojekt och verksamhetsdrift.

Den svenska ekonomin är känslig för ränteförändringar och har hittills påverkats snabbare och mer än många andra länder av de höga räntorna. Att svensk BNP minskat mer än i många andra ekonomier vittnar om detta. När räntorna sjönk under 2024 stärktes dock den svenska konjunkturen snabbare än i andra länder. Med viss fördröjning kan arbetsmarknaden ljusna under 2025, med en åter ökad sysselsättning. Arbetslösheten beräknas dock först vända nedåt 2026.

6.2 Upplands Väsby kommun

Under planperioden kommer skatteintäkter och statsbidrag att öka. Skatteintäkterna inklusive utjämning och bidrag beräknas öka enligt den senaste skatteunderlagsprognosen med 183,4 mkr

mellan åren 2025 och 2026 och med 524,7 mkr under planperioden, vilket ger ett snitt på 179,4 mkr per år.

Även kostnaderna för verksamheterna kommer att öka vilket medför att resultatmålet på 2,5 procent revideras och för planperioden hamnar på 2 procent. Om prognoserna håller, vilket i dagsläget är väldigt osäkert på grund av världsläget, kommer resultatmålen för år 2027–2029 att hamna på 2,8 procent. Inflationen fortsätter att påverka verksamheternas kostnader, men även löneökningar och fortsatt hög räntenivå på investeringskostnaderna bidrar till att nettokostnaderna ökar i snabbare takt än tidigare år.

Resultatbudget 2026–2028, mkr

Mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	777	788	876,7	829,4	850,1	877,3
Verksamhetens kostnader	-3 870	-4 018	-3 995,1	-4 218,5	-4 335,4	-4 454,3
Avskrivningar	-204	-167	-232,8	-185,6	-206,4	-225,9
Verksamhetens nettokostnad	-3 296	-3 397	-3 351,1	-3 574,7	-3 691,6	-3 802,9
Skatteintäkter	2 556	2 742	2 706,2	2 873,0	2 986,2	3 126,3
Utgjämning och generellt statsbidrag	838	737	755,7	771,9	834,9	859,9
Finansiella intäkter	25	16	29,4	17,9	19,6	20,5
Finansiella kostnader	-115	-70	-105,1	-58,6	-71,8	-87,2
Delsumma skatteintäkter och finansnetto	3 304	3 425	3 386,2	3 604,2	3 769,0	3 919,5
Årets resultat	7,6	28,1	35,1	29,4	77,4	116,6
<i>Resultat i % av skatter</i>	<i>0,2%</i>	<i>0,8%</i>	<i>1,0%</i>	<i>0,8%</i>	<i>2,0%</i>	<i>2,9%</i>
<i>Genomsnittligt resultat i procent 2026–2028:</i>			<i>1,3%</i>	<i>2,0%</i>	<i>2,8%</i>	<i>3,8%</i>
Årets resultat koncern	0,9	50	45,1			

6.3 Kommungemensamma kostnader och intäkter

Kommungemensamma intäkter och kostnader består av ett fåtal poster, pensioner, avskrivningar och finansiella kostnader och intäkter. Nedan redovisas innehållet i dessa poster.

6.4 Pensionskostnader

Pensionskostnaderna för de anställdas och förtroendevaldas pensioner beräknas enligt prognoser från Skandia och Folksam per sista april 2025.

Pensionskostnaderna minskar med 9,4 mkr för år 2026 jämfört med budgeterade kostnader år 2025. Pensionskostnaderna styrs av inflationen vilket har medfört att det har varit höga för kommunen under några år. Nu när inflationen har avstannat blir effekten att pensionskostnaderna minskar i jämförelse med åren innan.

Den totala pensionsskulden beräknas år 2026 uppgå till 1 294 mkr. Kostnaderna inkluderar löneskatt. Utöver den del som skuldförs finns även den så kallade ansvarsförbindelsen som avser förmåner intjänade före 1997. Enligt gällande lagstiftning för kommunerna ska denna del av skulden redovisas vid sidan av balansräkningen. Ansvarsförbindelsen för 2017 var 904 mkr för att succesivt minska till 729 mkr år 2026. Även dessa belopp inkluderar löneskatt.

6.5 Finansiella intäkter och kostnader samt koncerninterna mellanhavanden

Med finansiella kostnader och intäkter avses i första hand räntekostnader och ränteintäkter samt vissa finansiella avgifter till banker med flera för hantering av likvida transaktioner.

Utifrån marknadens förväntningar om framtida räntenivåer beräknas kommunens räntekostnader bli 58,6 mkr år 2026, 71,8 mkr år 2027 och 87,2 mkr år 2028. Lågräntemiljön före år 2022–2023 är något som utifrån nuvarande prognoser inte kommer infinna sig igen. Även om räntan ser ut att vara på väg ner kommer nivåerna inte under denna planperiod, och förmodligen inte heller längre fram i tiden, att vara så låga som innan inflationsökningen. Räntekostnaderna är knutna till hur mycket kommunen kommer att investera och vilken upplåning som krävs för detta. För 2026 beräknar kommunen att lånesumman den sista december kommer att uppgå till 1 974 mkr (koncernen 6 054 mkr), vilket är en ökning med 334 mkr i jämförelse med året innan. Under planperioden kommer lånesumman att öka till 2 819 mkr (koncernen 7 299 mkr).

Räntekostnader på pensionsskulden ingår i de finansiella kostnaderna och beräknas till 8,7 mkr år 2026. Det är en minskning i jämförelse med budgeterad kostnad om 15,2 mkr år 2025.

De finansiella intäkterna består av årlig utdelning från AB Väsbyhem samt borgensavgift. För 2026 är borgensavgiften fastställd till 0,45 procent av nyttjad borgenssumma. Utifrån lånevolymen på ca 4,1 miljarder kr i bolaget beräknas borgensavgiften bli cirka 17,1 mkr.

Ränteintäkter från den affärsdrivande verksamheten avseende finansiering av investeringar i VA-verksamheten uppgår år 2026 till 15,7 mkr. Kommunen samarbetar med AB Väsbyhem i projekt för bostadssociala ändamål med mera, bidrar bolaget med 19,7 mkr, ökning med 8,7 mkr i jämförelse med år 2025. Bidraget ska bland annat gå till säkrare och tryggare boendemiljö inom projekten Tryggt boende och Ung & Trygg samt trygghetsskapande åtgärder för projekt inom utemiljö och gemensamma mötesplatser.

6.6 Avskrivningar

De totala avskrivningarna för investeringar uppgår till 167,2 mkr 2025. För åren 2026 uppgår de till 185,6 mkr, år 2027 med 206,4 mkr och för år 2028 med 225,9 mkr. Storleken på avskrivningarna påverkas av genomförandegraden på investeringarna. Den kan också påverkas av om kommunen betalar investeringen eller om en annan part investerar. I sistnämnda fall betalas och redovisas kapitaltjänstkostnaderna istället som del av hyra.

6.7 Balansbudget 2026–2028

Balansbudgeten visar kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt, det vill säga vilka tillgångar som finns samt hur dessa har finansierats, vilket redovisas på skuldsidan. För perioden 2026–2028 planeras investeringar om totalt 2 384 mkr. Med en genomförandegrad på 75 procent beräknas genomförda investeringar uppgå till 1 797 mkr, och det är viktigt att redan nu beakta vilka effekter investeringarna får på kommunens ekonomi på längre sikt. Balansbudgeten för planperioden har upprättats utifrån givna förutsättningar i resultat- och investeringsbudgeten.

Balansbudget 2025–2028 samt prognos 2025, per 31 december respektive år.

BALANSBUDGET Mkr, ställning 31 december respektive år					
Mkr	Budget 2025	Prognos 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tillgångar					
Anläggningstillgångar	5 438	5 463	5 939,4	6 298	6 791
Omsättningstillgångar	331	512	849	961	1 086
<i>varav kassa</i>	0	0	0	0	0
Summa tillgångar	5 769	5 975	6 788	7 258	7 877
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	2 277	2 144	2 354	2 518	2 735
Avsättningar för pensioner	558	566	565	569	574
Övriga avsättningar	67	65	68	70	72
Långfristiga skulder	2 856	2 727	3 085	3 279	3 555
<i>varav bankskuld</i>	2 300	2 300	1 974	2 331	2 819
Kortfristiga skulder	10	474	716	823	941
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	5 769	5 975	6 788	7 258	7 877
Soliditet					
Inkl. ansvarsförbindelser*	26%	26%	24%	25%	26%
Exkl. ansvarsförbindelser	39%	43%	35%	35%	34%
<i>*Ansvarsförbindelsen, mkr</i>	777	776	729	689	652

En viss osäkerhet råder kring när i tiden och i vilken omfattning investeringarna kommer att genomföras. Genomförandegraden beräknas till 75 procent för planperioden 2026–2028 vilket har beaktats i beräkningen av kommunens upplåningsbehov.

Finansiering av investeringar sker via självfinansiering, markintäkter i samband med exploateringar, gatukostnadsersättningar och VA-anslutningsavgifter samt eventuell nyupplåning. För kommunen uppgår självfinansieringsgraden (resultat och avskrivningar) i genomsnitt till 47 procent för 2026–2028. 2023 fanns externa lån om 930 mkr och under 2024 ökade lånebehovet till 1 710 mkr. För 2025 bedöms lånebehovet stiga med 311 mkr och därefter med 334 mkr år 2026. Den totala

lånevolymen beräknas under slutet på planperioden uppgå till 2 819 mkr. Intäkter kopplade till investeringar beräknas uppgå till ca 334 mkr (75 procent av exploateringsintäkter) fram till och med 2028. I likhet med själva investeringarna råder osäkerhet kring när intäkterna väl kommer in och de är därför bedömda utifrån försiktighetsprincipen.

Utifrån balansräkningen beräknas soliditeten, eget kapital i relation till tillgångar, vilken visar kommunens långsiktiga betalningsförmåga och uttrycks i procent. Det uppsatta målet, 30 procent, beräknas inte att uppnås 2026 utan kommer att hamna på cirka 24 procent till följd av minskat resultat och ökad investeringstakt som tar ett stort utgiftsutrymme i anspråk. Kommunens självfinansiering i anslutning till dessa år ökar dock genom prognostiserade exploateringsintäkter och främst år 2027, vilket medför en motsatt effekt på soliditeten.

6.8 Koncerngemensam finansverksamhet

Låneram för kommunkoncernen och bolag ska i enlighet med antagen finanspolicy och finansiella föreskrifter årligen anges i samband med Flerårsplan och budget.

Ram för kommunkoncernens externa upplåning.

Koncernlåneram (mkr).

Kategori	Beslutad 2024	Beslutad 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Upplands Väsby kommun	1 710	2 300	1 974	2 331	2 819
AB Väsbyhem	2 660	3 210	4 080	4 280	4 480
Koncernlåneram	4 370	5 510	6 054	6 611	7 299

Borgen

Borgensramen är densamma som låneramen i tabellen ovan för AB Väsbyhem. En borgensavgift om 0,45 procent av lånesumman erläggs till kommunen.

6.9 Nämndernas kommunersättningar

Kommunersättningarna ökar med 188,4 mkr år 2026, vilket motsvarar en ökning med 5,6 procent. I denna ökning ingår volymkompensation om 23 mkr för utbildningsnämndens och omsorgsnämndens verksamheter, en generell priskompensation om 3 procent (motsvarande 100,3 mkr), samt övriga förändringar om 108 mkr. I kommunersättningen ingår även ett effektiviseringskrav om 1,3 procent, vilket motsvarar – 43 mkr.

Under rubriken *Nämnders uppdrag och budget* beskrivs respektive nämnds budget mer detaljerat.

Kommunersättning per nämnd, mkr

Nämnd/utskott	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Kommunstyrelsen	295,1	339,4	343,1	343,2
- avkastningskrav fastighet	-1,8	0,0	0,0	0,0
Teknik- o fastighetsutskottet	168,2	190,4	203,0	207,7
Överförmyndarnämnden	5,5	5,7	5,9	6,1
Attunda Räddningstjänst	36,7	38,4	39,7	40,9
Revision	2,3	2,4	2,4	2,5
Utbildningsnämnden	1534,7	1579,0	1631,3	1686,2
Socialnämnden	227,4	241,1	245,7	250,4
Omsorgsnämnden	886,1	944,3	979,8	1018,8
Kultur- och fritidsnämnden	188,5	192,5	198,5	207,2
Bygg- och miljönämnden	24,5	24,2	25,1	25,5
Summa	3367,2	3557,4	3674,4	3788,4
Summa exkl. avkastningskrav	3369,0			

Årlig förändring, mkr

Nämnd/utskott	Förändring 2026	Förändring 2027	Förändring 2028
Kommunstyrelsen	44,2	3,8	0,1
Teknik- o fastighetsutskottet	22,3	12,6	4,7
Överförmyndarnämnden	0,2	0,2	0,2
Attunda Räddningstjänst	1,8	1,2	1,3
Revision	0,05	0,05	0,05
Utbildningsnämnden	44,3	52,3	54,8
Socialnämnden	13,7	4,6	4,7
Omsorgsnämnden	58,1	35,5	39,0
Kultur- och fritidsnämnden	4,0	6,0	8,8
Bygg- och miljönämnden	-0,2	0,8	0,5
Summa	188,4	117,0	114,0
Förändring i %	5,6%	3,3%	3,1%

6.10 Nämndernas budget och ansvar

Kommunstyrelsen

Grunduppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har det övergripande ansvaret för att styra, samordna och följa upp kommunens verksamheter och ekonomi. Styrelsen leder kommunkoncernen, fungerar som kommunens arbetsgivarorgan och har huvudansvaret för den långsiktiga samhällsutvecklingen. Den agerar också som krisledningsnämnd och ansvarar för att hantera extraordinära händelser i fredstid.

Kommunstyrelsen ansvarar för en hållbar samhällsutveckling, vilket bland annat inkluderar fysisk planering, exploateringsverksamhet, strategiskt hållbarhetsarbete och näringslivsutveckling. Vidare tillhandahåller kommunstyrelsen internt stöd inom olika specialistområden och generella administrativa funktioner, bland annat ekonomi och inköp, lokalförsörjning, HR och lön, digitalisering och IT, kommunikation, kansli, juridik, säkerhet och beredskap, internservice samt kommunens kontaktcenter Väsby Direkt.

En fullständig beskrivning av kommunstyrelsens uppdrag och ansvarsområden finns i nämndens reglemente samt i bestämmelserna för styrelsens teknik- och fastighetsutskott, planutskott, klimat-, miljö- och hållbarhetsutskott samt näringslivs- och kompetensutskott.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Etablera persontransporter i egen regi (KS, KSTFU)

Insatser för ökat valdeltagande (KS, KFN)

Ny simhall i Vilundaparken (KS, KSTFU, KFN)

Bibliotek på Centralvägen (KS, KFN, VH)

Fortsatt utveckling av stationsområdet (KS)

Vidta effektiva klimatåtgärder som stödjer den gröna omställningen (KS)

Insatser för ökad social hållbarhet (KS, UBN, KFN, SN, KSTFU, VH)

Stärka kommunens krisberedskap (KS, Alla)

Aktualitetsprövning av Vision Väsby stad 2040 (KS)

Smedbylyftet – för ett levande och hållbart Smedby (KS, KFN, UBN, SN, KSTFU, VH)

Arbete mot utanförskap bland barn och unga (KS, KFN, UBN, SN)

Hållbar mat och måltider (KS, UBN, ON)

Suicidprevention (KS, Alla)

Omställning till ny socialtjänstlag (KS, SN, ON, UBN, KFN)

Förberedelse för eventuell lagstiftning om aktivitetskrav inom försörjningsstöd (KS, Alla)

Förstärkt arbete mot våld i nära relationer (KS, SN, ON, UBN, KFN, VH)

Handlingsplan för kompetensförsörjning (KS, Alla)

Samlokalisering av kontorsarbetsplatser och förändrade arbetssätt (KS)

Möjlighet för anställda att gå på cancerscreening på arbetstid (KS)

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Flytt av ansvar mellan nämnder		3,7	9,5	0,0	0,0
Förändring volymer		0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring pris och lön		7,7	8,1	10,1	10,2
Övriga förändringar		26,3	26,6	-6,3	-10,1
Summa förändring		37,7	44,2	3,8	0,1
Kommunersättning	221,7	295,1	339,4	343,1	343,2
Övriga intäkter	160,7	114,7	117,6	120,5	123,5
Summa Intäkter	382,4	409,8	456,9	463,6	466,7
Kostnader	475,1	408,0	456,9	463,6	466,7
Resultat	-92,7	1,8	0,0	0,0	0,0
Kommunersättning/inv, kr	4 409	5 819	6 693	6 702	6 638

Justerat med nya prioriteringar

I kommunstyrelsens ram ingår en allmän löne- och prisuppräkning om 3 procent samt en generell effektivisering om -1,3 procent. Löne- och prisuppräknningen uppgår till 8,1 mkr och nämnden ska genomföra generella effektiviseringar motsvarande 3,5 mkr.

Kommunersättningen för kommunstyrelsen ökas med 44,2 mkr år 2026, från 295,1 mkr till 339,4 mkr. I tabellerna nedan specificeras tillskott, avdrag samt flytt av ansvar mellan nämnder, och hur detta påverkar respektive år.

Tillskott/avdrag	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Permanenta tillskott/avdrag			
Nytt kommunhus	5,0		
Borttagandet intäktskrav, teknisk justering	-1,8		
Kapitaltjänst digitalisering	1,3		
Cybersäkerhet (licenser, flytt datahall m.m.) ink generella statsbidrag	2,0		
Kontorslokaler	-10,0		
Konsulter	-2,5		
Få tillbaka besparing kontorslokaler KS	10,0	-10,0	
Markköp SPLEX (SBB+EVOLVE) 94 mkr som inte belastar resultatet	-2,2		
Effektiviseringar			
Generell effektivisering	-3,5	-4,1	-4,1

Specifikation över flytt mellan nämnder	Budget 2026
Flytt av artvise kostnader från nämnder till KS	1
Arbete mot välfärdsbrott	-0,35
Avveckling av köp o sälj av budget KKK-tjänster från SN	0,56
Flytt personalkostnad kommunikatör till KS från övriga nämnder	0,8

Fördelning 10 mkr för utanförskap barn o unga.	-9,4
Flytt av Combinesupport till ON	-0,6
Flytt Messingenenheten från KFN till KS	18,6
Flytt personalkostnad stadsarkitekt från KS till TFU	-1,1

I tabellen nedan redovisas politiska prioriteringar. För varje år redovisas den totala kommunersättningen för respektive satsning, vilket inkluderar både nya och tidigare beslutade medel.

Politiska prioriteringar	Summa av tidigare satsningar	Tillägg/avdrag 2026	Totalt 2026 inkl tidigare satsningar	2027 inkl. tidigare satsningar	2028 inkl. tidigare satsningar
Hållbar mat och måltider		1,5	1,5	2,0	2,0
Flytta medel från digi potten till kommunersättning, se nedan	7,0	-2,4	4,6	4,6	4,6
Medel flyttas till IT-drift och utvecklingsledningsenheten		2,4	2,4	2,4	2,4
Medel för DP Västra allé	3,0		3,0	1,0	0,0
Krisberedskap och civilt försvar		4,0	4,0	7,5	9,5
Material Trygghetspunkter		0,5	0,5	1,0	1,0
Medel för insatser inom strategin ett tryggt och socialt hållbart Väsby		8,5	8,5	8,5	8,5
Medel för ökade kostnader system & licenser		1,65	1,65	2,95	2,95
Centrala medel för IT-utveckling		1,65	1,65	3,65	3,65
Planprogram Östra Frestaby		1,5	1,5	3,0	0,0
E-arkivarie och arkivarie för utveckling av e-arkiv		1,5	1,5	2,0	2,0
Bilda naturreservat		0,5	0,5	0,5	0,5
Särskilda medel	10,0	14,5	24,5	24,5	24,5
Social hållbarhet	6,2	-6,2	0,0		
Detaljplaner Älvsunda 4 st och specialhall mfl	7,0	-3,0	4,0	4,0	0,0
Resurser samlokalisering	2,0		2,0	0,0	
Utredning persontransporter	1,5	-1,5	0,0		
BID/IOP 2026		1,0	1,0	1,0	1,0
Tryggt, snyggt, ljust och trivsamt (hör ihop med investeringar)	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0
Centrala medel för klimatanpassning att fördela ut, ökar till totalt 10 mkr årligen 2027. 0,8 mkr till TFU år 2026	6,0	1,2	7,2	9,2	9,2

Finansen

Inom finansen, där bland annat pensionskostnader, finansiella intäkter och kostnader, buffertar för volymökning samt lönekomensation budgeteras, har politiska prioriteringar gjorts för år 2026.

Dessa omfattar 1 mkr för lönesatsningar inom omsorgsyrken samt ytterligare 1 mkr för ett höjt friskvårdsbidrag.

Teknik- och fastighetsutskottet

Grunduppdrag

Teknik- och fastighetsutskottet ansvarar för att vårda och sköta fast egendom, bygga och anlägga fast egendom, förberedelser för fastighetsbildning, vatten- och avloppstjänster, avfallshantering och trafiksäkerhet.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Etablera persontransporter i egen regi (KS, KSTFU)

Rent, tryggt och snyggt-satsning (KSTFU)

Ny simhall i Vilundaparken (KS, KSTFU, KFN)

Insatser för ökad social hållbarhet (KS, UBN, KFN, SN, KSTFU, VH)

Stärka kommunens krisberedskap (KS, Alla)

Smedbylyftet – för ett levande och hållbart Smedby (KS, KFN, UBN, SN, KSTFU, VH)

Suicidprevention (KS, Alla)

Förberedelse för eventuell lagstiftning om aktivitetskrav inom försörjningsstöd (KS, Alla)

Handlingsplan för kompetensförsörjning (KS, Alla)

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
<i>Flytt av ansvar mellan nämnder</i>		-2,4	0,70	0,0	0,0
<i>Förändring volymer</i>		0,0	0,00	0,0	0,0
<i>Förändring pris och lön</i>		4,6	5,04	6,09	6,5
<i>Övriga förändringar</i>		18,6	16,51	6,48	-1,8
<i>Summa förändring</i>		20,8	22,26	12,6	4,7
Kommunersättning	157,4	168,2	190,4	203,0	207,7
Övriga intäkter	605,9	620,4	635,9	651,8	668,1
<i>Summa Intäkter</i>	<i>763,3</i>	<i>788,5</i>	<i>826,3</i>	<i>854,8</i>	<i>875,8</i>
Kostnader	774,5	788,5	826,3	854,8	875,8
Resultat inkl. affärsdriven verksamhet	-10,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat exkl. affärsdriven verksamhet	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunersättning/inv., kr	3 130	3 315	3 756	3 965	4 018

Justerat med nya prioriteringar

Kommunersättningen ökar med 22,3 mkr år 2026. En allmän pris- och lönekomensation om 3 procent motsvarar 5 mkr för år 2026. Nivå på pris- och lönekomensation gäller 3,2 procent för åren 2027 och 2028.

Nämnden åläggs ett generellt effektiviseringskrav på 1,3 procent år 2026, vilket motsvarar 2,2 mkr. Effektiviseringskravet kvarstår med samma procentsats även för åren 2027 och 2028.

I tabellerna nedan specificeras tillskott och avdrag, samt ansvarsförflyttningar mellan nämnder och hur dessa påverkar respektive år.

Tillskott/avdrag	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Permanent tillskott			
Förändrad kapitaltjänst infrastruktur (G/P) ink 0,5 % ökning	1,0	1,0	-0,5
Komponentavskrivning	1,5	1,5	1,5
Kompensation fastighet ökad internränta 0,5 procent	0,9	1,7	0,0
Justering internränta	-0,9	-1,7	0,0

Specifikation över flytt mellan nämnder	Budget 2026
Flytt av artvise kostnader från nämnder till KS	-0,22
Flytt personalkostnad kommunikatör från TFU till KS	-0,176
Flytt personalkostnad stadsarkitekt från KS till TFU	1,10

I tabellen nedan redovisas politiska prioriteringar. För varje år redovisas den totala kommunersättningen för respektive satsning, vilket inkluderar både nya och tidigare beslutade medel.

Politiska prioriteringar	Summa av tidigare satsningar	Tillägg/avdrag 2026	Totalt 2026 ink tidigare satsningar	2027 ink tidigare satsningar	2028 ink tidigare satsningar
Utreda möjligheterna till strandpromenad vid mälaren		0,5	0,5	0,0	
Medel för ökade driftskostnader inom Gata/park		6,0	6,0	12,0	12,0
Kompensation för lägre timpris på anläggningsprojekt		0,0	0,0	1,8	1,8
Dagvatten kostnader allmän platsmark		0,0	0,0	2,0	0,7
Energieffektivisering fastigheter utifrån nya EU-direktiv		0,0	0,0	0,7	1,4
Centralt övertagande av Lås och Larm		0,0	0,0	0,5	0,5
Grimtaskolans skolgård		0,0	0,0	0,5	1,0
Uppstartskostnader persontransporter i egen regi		6,0	6,0	0,0	0,0
Utemiljö Väsby skolan	1,7	0	1,7	1,7	1,7
Driftsmedel för temalekpark och kameraövervakning vid stationsområdet		0,5	0,5	1,0	1,0
Fresta fattigstuga - återuppbyggnad		0,2	0,2	0,2	0,2

Utemiljö Bredden- och Runbyskolan		1,5	1,5	2,3	2,3
Hundrastgårdar/hundbad	0,2	0,0	0,2	0,4	0,4
Konsulter	-5,0	-2,5	-7,5	-7,5	-7,5
Hämta-lämna zoner	0,7	0,7	1,4	1,4	1,4
Reservkraft	2,9	1,5	4,4	4,4	4,4
Byte av kylmaskin i Vilundaparken möjliggör för energieffektiviseringar från KS till TFU	0,0	0,5	0,5	0,5	0,5
9 laddstolpar på kommunala parkeringsplatser från KS till KFU	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2
Belysning från KS till TFU	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1
Hyra för placering av reservkraft	0,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Utbildningsnämnden

Grunduppdrag

Inom utbildningsnämndens ansvarsområde finns förskola, pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasium, gymnasiesärskola, informationsansvar för ungdomar 16–19 år, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna samt utbildning i svenska för invandrare. Inom nämndens ansvarsområde finns både kommunala och privata utförare.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Insatser för ökad social hållbarhet (KS, UBN, KFN, SN, KSTFU, VH)

Stärka kommunens krisberedskap (KS, Alla)

Smedbylyftet – för ett levande och hållbart Smedby (KS, KFN, UBN, SN, KSTFU, VH)

Arbete mot utanförskap bland barn och unga (KS, KFN, UBN, SN)

Hållbar mat och måltider (KS, UBN, ON)

Suicidprevention (KS, Alla)

Omställning till ny socialtjänstlag (KS, SN, ON, UBN, KFN)

Förberedelse för eventuell lagstiftning om aktivitetskrav inom försörjningsstöd (KS, Alla)

Förstärkt arbete mot våld i nära relationer (KS, SN, ON, UBN, KFN, VH)

Handlingsplan för kompetensförsörjning (KS, Alla)

Prioritering av tidiga och samordnade insatser (UBN)

Väsby läser (KFN, UBN)

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Flytt av ansvar mellan nämnder		-0,2	-0,4	0,0	0,0
Förändring volymer		11,1	1,2	3,3	8,4
Förändring pris och lön		45,4	46,0	50,5	52,2
Övriga förändringar		13,4	-2,6	-1,5	-5,8
Summa förändring		69,7	44,3	52,3	54,8
Kommunersättning	1490,0	1 535	1 579,0	1 631,3	1 686,2
Övriga intäkter	842,1	830	851	872	894
Summa Intäkter	2332,1	2 365	2 430	2 503	2 580
Kostnader	2303,9	2 365	2 430	2 503	2 580
Resultat	28,1	0	0	0	0
Kommunersättning/inv, kr	29 632	30 255	31 144	31 862	32 614

Justerat med nya prioriteringar

Budgetbeloppen utgår från år 2025 men har korrigerats i enlighet med angivna förutsättningar gällande uppräknings för pris och löneökningar med 3 procent samt politiska prioriteringar. För år 2026 innebär det att utbildningsnämnden bland annat inte behöver effektivisera med 1,3 procent.

I tabellerna nedan specificeras tillskott, avdrag samt flytt av ansvar mellan nämnder, och hur detta påverkar respektive år.

Tillskott/avdrag	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Permanent tillskott			
Ökade kostnader i samband med nybyggnation	6,5	18,5	14,9
Justerings av tidigare lokalkostnadstäckning	-10,0	0,0	0,0
Effektiviseringar			
Generell effektivisering	-20,0	-20,5	-21,2

Specifikation över flytt mellan nämnder	Budget 2026
Flytt av Artvise kostnader från nämnder till KS	-0,2
Flytt personalkostnad kommunikatör från UBN till KS	-0,176

Kostnader i samband med nybyggnation kan avse byggnation till den egna region som hanteras genom lokaldelen i pengarna som då räknas upp mer än den generella uppräknings för att täcka de kostnader som uppstår. Alternativt kan det röra sig om externa aktörer som har nya lokaler där merkostnader täcks via lokalkostnadstäckning. För perioden gäller om- och nybyggnationerna:

- Nytt kök Grimstaskolan
- Matsal Runby skola
- Smedsgårdsskolan
- Viraskolan (extern)

I tabellen nedan redovisas politiska prioriteringar. För varje år redovisas den totala kommunersättningen för respektive satsning, vilket inkluderar både nya och tidigare beslutade medel.

Politiska prioriteringar	Summa av tidigare satsningar	Tillägg/avdrag 2026	Totalt 2026 ink tidigare satsningar	2027 ink tidigare satsningar	2028 ink tidigare satsningar
Utveckling av skolbibliotek		0,2	0,2	0,7	1,2
Central samordnande bibliotekarie		0,7	0,7	0,7	0,7
Ej generell effektivisering	51,4	20,0	71,4	71,4	71,4

Socialnämnden

Grunduppdrag

Socialnämndens verksamhetsområde innebär ansvar för verksamheter som bedrivs med kommunala utförare och av fristående huvudmän. Nämnden är huvudman för och ansvarar för att tillhandahålla och fullgöra kommunens uppgifter inom följande ansvarsområden: individ- och familjeomsorg; mottagning av flyktingar enligt bosättningslagen; ensamkommande flyktingbarn; stödinsatser för flyktingar och andra personer för att underlätta inträde på arbetsmarknaden; ansvar för konkurrensneutralitet.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Insatser för ökad social hållbarhet (KS, UBN, KFN, SN, KSTFU, VH)

Stärka kommunens krisberedskap (KS, Alla)

Smedbylyftet – för ett levande och hållbart Smedby (KS, KFN, UBN, SN, KSTFU, VH)

Förebyggande arbete med familjer (SN)

Arbete mot utanförskap bland barn och unga (KS, KFN, UBN, SN)

Suicidprevention (KS, Alla)

Omställning till ny socialtjänstlag (KS, SN, ON, UBN, KFN)

Förberedelse för eventuell lagstiftning om aktivitetskrav inom försörjningsstöd (KS, Alla)

Förstärkt arbete mot våld i nära relationer (KS, SN, ON, UBN, KFN, VH)

Handlingsplan för kompetensförsörjning (KS, Alla)

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
<i>Flytt av ansvar mellan nämnder</i>		-1,4	3,1	0,0	0,0
<i>Förändring volymer</i>		0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Förändring pris och lön</i>		6,9	6,8	7,7	7,9
<i>Övriga förändringar</i>		-0,5	3,7	-3,1	-3,2
<i>Summa förändring</i>		5,0	13,7	4,6	4,7
Kommunersättning	223,1	227,4	241,1	245,7	250,4

Övriga intäkter	35,1	34,5	35,4	36,3	37,2
<i>Summa Intäkter</i>	<i>258,2</i>	<i>261,9</i>	<i>276,5</i>	<i>282,0</i>	<i>287,5</i>
Kostnader	267,4	261,9	276,5	282,0	287,5
Resultat	-9,3	0	0	0	0
Kommunersättning/inv., kr	4 437	4 483	4 756	4 799	4 843

Justerat med nya prioriteringar

Beloppen har justerats 2026 med en förändring om 3 procent för pris- och löneökningar, flytt mellan nämnder samt politiska prioriteringar. För år 2026 innebär det att socialnämnden bland annat inte behöver effektivisera med 1,3 procent.

I tabellerna nedan specificeras tillskott, avdrag samt flytt av ansvar mellan nämnder, och hur detta påverkar respektive år.

Tillskott/avdrag	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Permanent tillskott			
Effektiviseringar			
Generell effektivisering	-3,0	-3,1	-3,2

Specifikation över flytt mellan nämnder	Budget 2026
Ny stabavdelning inom (SN till ON)	-3
Boendeenheten IFO (ON till SN)	2,1
Arbete med välfärdsbrott	0,35
Brobyggare på bibliotek	0,4
Avveckling av köp o sälj av budget KKK-tjänster till KS	-0,56
Utökade insatser för trygga hemmiljöer för barn och unga, stärkt föräldraskap och stöd vid familjeplaceringar.	3,85

I tabellen nedan redovisas politiska prioriteringar. För varje år redovisas den totala kommunersättningen för respektive satsning, vilket inkluderar både nya och tidigare beslutade medel.

Politiska prioriteringar	Summa av tidigare satsningar	Tillägg/avdrag 2026	Totalt 2026 ink tidigare satsningar	2027 ink tidigare satsningar	2028 ink tidigare satsningar
Brottsförebyggande arbete utifrån ny socialtjänstlag		2,0	2,0	2,0	2,0
Timanställa socionomstudenter		0,2	0,2	0,2	0,2
Etableringslyftet, UVK:s del		1,5	1,5	1,5	1,5
Ej effektivisera	1,5	3,0	4,5	4,5	4,5

Omsorgsnämnden

Grunduppdrag

Omsorgsnämnden ansvarar för äldreomsorg och omsorg om funktionsnedsatta. Inom nämndens ansvarsområde finns både kommunala och privata utförare.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stärka kommunens krisberedskap (KS, Alla)

Hållbar mat och måltider (KS, UBN, ON)

Suicidprevention (KS, Alla)

Omställning till ny socialtjänstlag (KS, SN, ON, UBN, KFN)

Förberedelse för eventuell lagstiftning om aktivitetskrav inom försörjningsstöd (KS, Alla)

Förstärkt arbete mot våld i nära relationer (KS, SN, ON, UBN, KFN, VH)

Uppstart av nytt särskilt boende (SÄBO) i kommunal regi (ON, VH)

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
<i>Flytt av ansvar mellan nämnder</i>		0,6	1,1	0,0	0,0
<i>Förändring volymer</i>		14,6	21,9	18,1	23,4
<i>Förändring pris och lön</i>		25,3	26,6	30,2	31,4
<i>Övriga förändringar</i>		31,0	8,6	-12,8	-15,7
<i>Summa förändring</i>		71,5	58,1	35,5	39,0
Kommunersättning	814,6	886,1	944,3	979,8	1 018,8
Övriga intäkter	450,1	512,2	525,0	538,2	551,6
<i>Summa Intäkter</i>	<i>1 264,7</i>	<i>1 398,4</i>	<i>1 469,3</i>	<i>1 517,9</i>	<i>1 570,4</i>
Kostnader	1 279,8	1 398,4	1 469,3	1 517,9	1 570,4
Resultat	-15,1	0	0	0	0
Kommunersättning/inv., kr	16 200	17 469	18 624	19 136	19 706

Justerat med nya prioriteringar

Budgetbeloppen utgår från år 2025 men har korrigerats i enlighet med angivna förutsättningar gällande uppräknings för pris och löneökningar med 3 procent samt politiska prioriteringar. För år 2026 innebär det att omsorgsnämnden bland annat inte behöver effektivisera med 1,3 procent.

I tabellerna nedan specificeras tillskott/avdrag samt flytt av ansvar mellan nämnder specifikt och hur det påverkar per år.

Tillskott/avdrag	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Effektiviseringar			
Generell effektivisering	-11,5	-12,3	-12,7

Specifikation över flytt mellan nämnder	Budget 2026
---	-------------

Flytt av artvise kostnader från nämnder till KS	-0,22
Flytt personalkostnad kommunikatör från ON/SN till KS	-0,176
Ny stabavdelning inom (SN till ON)	3,00
Boendeenheten IFO (ON till SN)	-2,10
Flytt av Combinesupport från KS	0,60

I tabellen nedan redovisas politiska prioriteringar. För varje år redovisas den totala kommunersättningen för respektive satsning, vilket inkluderar både nya och tidigare beslutade medel.

Politiska prioriteringar	Summa av tidigare satsningar	Tillägg/avdrag 2026	Totalt 2026 ink tidigare satsningar	2027 ink tidigare satsningar	2028 ink tidigare satsningar
Minskade volymer äldreomsorg		-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Ökad ersättning för korttidsvård/växelvård		2,5	2,5	2,5	2,5
Larm hemtjänsten i egen regi		-1,0	-1,0	-2,0	-2,0
Uppstarstkostnad nytt SÄBO		3,0	3,0	3,0	0,0
Heltid för kvalitet	4,0	5,0	9,0	9,0	9,0
Ökad ambition tillgång till särskilt boende och äldreomsorg	13,0	0,0	13,0	13,0	13,0
LOU & kommunal hemtjänst, utredning inom ram	7,5	5,0	12,5	12,5	12,5
Införande av kommunal hemtjänst	7,2	-3,0	4,2	4,2	4,2
Personlig assistans	3,2	1,6	4,8	4,8	4,8
Hyra Guldvivan ON	5,9	0,2	6,1	6,3	6,3
Subvention Guldvivan ON	3,1	0,3	3,4	3,7	3,7
Ej effektivisera	28,3	11,5	39,8	39,8	39,8

Kultur- och fritidsnämnden

Grunduppdrag

Kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde är kulturverksamhet, fritidsverksamhet, ungdomsverksamhet och arbetet med främjande av folkhälsa.

Kultur- och fritidskontoret är den kommunala utförare som bedriver biblioteksverksamhet, kulturskolan, Gunnes gård, Naturskolan, Vega och den mobila ungdomsverksamheten samt fritidsgårdar. En fritidsgård av fyra drivs i privat regi. Kultur- och fritidskontoret är ansvarig beställare av driften av idrotts- och fritidsanläggningarna. Utförare är kontoret för samhällsbyggnad med undantag för Vilundabadet som drivs av en privat aktör. Nämnden ansvarar för en del föreningsbidrag, bidrag till studieförbund samt finskt förvaltningsområde.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Insatser för ökat valdeltagande (KS, KFN)

Stärka kommunens krisberedskap (KS, Alla)

Ny simhall i Vilundaparken (KS, KSTFU, KFN)

Bibliotek på Centralvägen (KS, KFN, VH)

Insatser för ökad social hållbarhet (KS, UBN, KFN, SN, KSTFU, VH)

Smedbylyftet – för ett levande och hållbart Smedby (KS, KFN, UBN, SN, KSTFU, VH)

Arbete mot utanförskap bland barn och unga (KS, KFN, UBN, SN)

Satsning på ytterligare en bokbuss för att främja läsning (KFN)

Suicidprevention (KS, Alla)

Omställning till ny socialtjänstlag (KS, SN, ON, UBN, KFN)

Förberedelse för eventuell lagstiftning om aktivitetskrav inom försörjningsstöd (KS, Alla)

Förstärkt arbete mot våld i nära relationer (KS, SN, ON, UBN, KFN, VH)

Handlingsplan för kompetensförsörjning (KS, Alla)

Väsby läser (KFN, UBN)

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
<i>Flytt av ansvar mellan nämnder</i>		-0,1	-13,8	0,0	0,0
<i>Förändring volymer</i>		0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Förändring pris och lön</i>		5,4	5,7	6,2	6,4
<i>Övriga förändringar</i>		9,5	12,1	-0,2	2,4
<i>Summa förändring</i>		14,8	4,0	6,0	8,8
Kommunersättning	174,9	188,5	192,5	198,5	207,2
Övriga intäkter	59,1	61,7	63,3	64,9	66,5
<i>Summa Intäkter</i>	<i>234,0</i>	<i>250,2</i>	<i>255,7</i>	<i>263,3</i>	<i>273,7</i>
Kostnader	225,9	250,2	255,7	263,3	273,7
Resultat	8,1	0	0	0	0
Kommunersättning/inv., kr	3 478	3 715	3 796	3 876	4 008

Justerat med nya prioriteringar

Kommunersättningen ökar med 4 mkr inklusive politiska prioriteringar år 2026. Allmän pris- och lönekomensation ökar med 3 procent under planperioden vilket innebär 5,7 mkr för år 2026. Nämnden åläggs ett generellt effektiviseringskrav årligen på 1,3 procent för planperioden vilket motsvarar -2,45 mkr år 2026.

I tabellerna nedan specificeras tillskott, avdrag samt flytt av ansvar mellan nämnder, och hur detta påverkar respektive år.

Tillskott/avdrag	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Permanent tillskott			
Kompensation ökad internränta 0,5 procent	0,00	0,10	0,00
Ökning av underhållsavgiften KSB	0,40	0,00	0,00
Flyttkostnader, engångs	0,00	0,00	1,50
Ofinanserad kapitaltjänst inv. 24-26	3,20	0,00	0,00
Ofinanserad hyra inv. 24-26	5,50	0,00	0,00
Ofinanserad drift inv. 24-26	0,50	0,00	0,00
Kapitaltjänst som saknas FÅP 25-27	0,00	1,60	0,00
Effektiviseringar			
Generell effektivisering	-2,45	-2,50	-2,58

Specifikation över flytt mellan nämnder	Budget 2026
Flytt personalkostnad kommunikatör från KFN till KS	-0,136
Flytt av Artvise kostnader från nämnder till KS	-0,2
Brobyggare på bibliotek	-0,4
Stärka fritidsgårdar, öka samarbete med föreningslivet för att ta emot barn i olika aktiviteter efter skoldagens slut.	5,6
Flytt Messingenheten från KFN till KS	-18,6

I tabellen nedan redovisas politiska prioriteringar. För varje år redovisas den totala kommunersättningen för respektive satsning, vilket inkluderar både nya och tidigare beslutade medel.

Politiska prioriteringar	Summa av tidigare satsningar	Tillägg/avdrag 2026	Totalt 2026 ink tidigare satsningar	2027 ink tidigare satsningar	2028 ink tidigare satsningar
Ökad hyra Virahallen		1,20	1,20	1,20	1,20
Ytterligare en bokbuss		0,13	0,13	0,25	0,25
Trygghetsåtgärder Bollstanäs IP		0,10	0,10	0,10	0,10
Finskt förvaltningsområde		0,15	0,15	0,15	0,15
Servicenärvaro Smedby		0,80	0,80	0,80	0,80
Pumptrack Smedby		0,60	0,60	0,60	0,60
Bygga ett nytt bibliotek på platsen för det gamla Medborgarhuset		0,00	0,00	0,00	3,50
Ny simhall Vilundaparken	2,50	0,00	2,50	2,50	2,50
Ökade resurser till kulturskolan	3,00	1,00	4,00	4,00	4,00
Till Runby fritidsgård för att nå fler ungdomar i området	0,00	0,50	0,50	0,50	0,50
Utred Gunnesgård utveckling service		0,50	0,50	1,00	1,00

Bygg- och miljönämnden

Grunduppdrag

Bygg- och miljönämnden är en myndighetsnämnd som ansvarar för bygglov, kart- och GIS, samt för provning och tillsyn inom miljöskydd, hälsoskydd, smittskydd, livsmedel, alkohol/tobak, receptfria läkemedel, lotteriärenden, strandskydd samt vissa naturvårdsfrågor.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Stärka kommunens krisberedskap (KS, Alla)

Suicidprevention (KS, Alla)

Förberedelse för eventuell lagstiftning om aktivitetskrav inom försörjningsstöd (KS, Alla)

Handlingsplan för kompetensförsörjning (KS, Alla)

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
<i>Flytt av ansvar mellan nämnder</i>		-0,2	-0,3	0,0	0,0
<i>Förändring volymer</i>		0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Förändring pris och lön</i>		0,7	0,7	0,8	0,8
<i>Övriga förändringar</i>		3,0	-0,7	0,0	-0,3
<i>Summa förändring</i>		3,4	-0,24	0,81	0,48
Kommunersättning	21,1	24,5	24,2	25,1	25,5
Övriga intäkter	18,4	19,7	20,2	20,7	21,2
<i>Summa Intäkter</i>	<i>39,5</i>	<i>44,2</i>	<i>44,5</i>	<i>45,8</i>	<i>46,8</i>
Kostnader	39,0	44,2	44,5	45,8	46,8
Resultat	0,5	0	0	0	0
Kommunersättning/inv., kr	420	483	478	489	494

Justerat med nya prioriteringar

Kompensation för allmän pris- och lönekomensation på 3 procent innebär 0,7 mkr för år 2026. För år 2027 och år 2028 ökar priskompensationen med 3,2 procent.

Nämnden åläggs ett generellt effektiviseringskrav år 2026 på 1,3 procent vilket motsvarar – 0,32 mkr. Effektiviseringskravet för år 2027–2028 är 1,3 procent årligen.

I tabellerna nedan specificeras tillskott/avdrag samt flytt av ansvar mellan nämnder.

Tillskott/avdrag	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Effektiviseringar			
Generell effektivisering	-0,32	-0,32	-0,33

Specifikation över flytt mellan nämnder	Budget 2026
Flytt av Artvise kostnader från nämnder till KS	-0,17
Flytt personalkostnad kommunikatör från BMN till KS	-0,136

I tabellen nedan redovisas politiska prioriteringar. För varje år redovisas den totala kommunersättningen för respektive satsning, vilket inkluderar både nya och tidigare beslutade medel.

Politiska prioriteringar	Summa av tidigare satsningar	Tillägg/a vdrag 2026	Totalt 2026 ink tidigare satsningar	2027 ink tidigare satsningar	2028 ink tidigare satsningar
Tillsynsverksamhet, bygglov	2,1	-1,4	0,70	0,70	0,70
Ökad inre tillsyn alkohol, tobak och miljö	0,0	0,7	0,70	0,70	0,70
Tillsyn brottsförebyggande	0,0	0,35	0,35	0,70	0,70

6.10.1 Övriga nämnder

Överförmyndarnämnden

En gemensam överförmyndarnämnd finns för Sigtuna, Sollentuna, Upplands Väsby och Vallentuna kommuner. Verksamheten är lokaliserad i Sollentuna och personalen hör till kommunledningskontoret i Sollentuna kommun. Överförmyndarnämnden är tillsynsmyndighet för gode män, förvaltare och förmyndare.

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
<i>Flytt av ansvar mellan nämnder</i>		0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Förändring volymer</i>		0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Förändring pris och lön</i>		0,13	0,17	0,18	0,19
<i>Övriga förändringar</i>		1,14	0,00	0,00	0,00
<i>Summa förändring</i>		1,28	0,17	0,18	0,19
Kommunersättning	4,2	5,53	5,70	5,88	6,07
Övriga intäkter	0,0	0,04	0,04	0,05	0,05
<i>Summa Intäkter</i>	<i>4,2</i>	<i>5,58</i>	<i>5,74</i>	<i>5,93</i>	<i>6,12</i>
Kostnader	4,3	5,58	5,74	5,93	6,12
Resultat	-0,1	0	0	0	0
Kommunersättning/inv., kr	84	109	112	115	117

Justerat med nya prioriteringar

Kommunersättningen avser Upplands Väsby del. Kommunersättningen ökar inklusive politiska prioriteringar med 0,17 mkr. Ökningen för priskompensation 3 procent ger 0,17 mkr. För år 2027 och 2028 ökar priskompensationen med 3,2 procentenhet. Inga effektiviseringar eller andra tillägg/avdrag görs under planperioden om inget annat beslutas.

Räddningstjänst

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
<i>Flytt av ansvar mellan nämnder</i>		0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Förändring volymer</i>		0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Förändring pris och lön</i>		1,1	1,1	1,2	1,3
<i>Övriga förändringar</i>		0,22	0,7	0,0	0,0
<i>Summa förändring</i>		1,3	1,8	1,2	1,3
Kommunersättning	33,3	36,7	38,4	39,7	40,9
Övriga intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Summa Intäkter</i>	33,3	36,7	38,4	39,7	40,9
Kostnader	32,9	36,7	38,4	39,7	40,9
Resultat	0,4	0	0,0	0,0	0,0
Kommunersättning/inv., kr	662	723	758	775	792

Justerat med nya prioriteringar

Kommunersättningen ökar med 1,8 mkr. Uppräkning har gjorts med 3 procent för pris- och löneökningar. Ingen effektivisering görs under planperioden om inget annat beslutas.

I tabellerna nedan specificeras tillskott/avdrag samt flytt av ansvar mellan nämnder specifikt och hur det påverkar per år.

Tillskott/avdrag	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Permanent tillskott			
Ökning av ersättningen	0,67		

Revision

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndernas interna kontroll är tillräcklig.

Budget

Driftbudget, mkr	Bokslut 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
<i>Flytt av ansvar mellan nämnder</i>		0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Förändring volymer</i>		0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Förändring pris och lön</i>		0,04	0,05	0,05	0,05
<i>Övriga förändringar</i>		0,20	0,00	0,00	0,00
<i>Summa förändring</i>		0,24	0,05	0,05	0,05
Kommunersättning	2,0	2,33	2,37	2,42	2,47
Övriga intäkter	0,0	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Summa Intäkter</i>	<i>2,0</i>	<i>2,33</i>	<i>2,13</i>	<i>2,13</i>	<i>2,17</i>
Kostnader	2,3	2,33	2,13	2,13	2,17
Resultat	-0,3	0	0	0	0
Kommunersättning/inv., kr	39	46	47	47	48

Justerat med nya prioriteringar

Pris- och löneökning 2 procent och ingen effektivisering innebär en uppräknings med 0,05 mkr.

6.10.2 Konsoliderade organisationer

AB Väsbyhem

Grunduppdrag

AB Väsbyhem (VH) är ett av kommunen helägt allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolag som verkar på marknaden i konkurrens med övriga bostadsföretag. För närvarande pågår två nyproduktionsprojekt i bolagets regi (Hasselnöten och Eds Allé) som sammantaget bidrar med drygt 200 nya bostäder under åren 2025–2026. Samtidigt planeras för nya bostäder, bland annat vid platsen där gamla medborgarhuset stod och som numera går under projektnamnet Nya Elis Park. Fler färdigställda bostäder ger högre intäkter och förbättrar driftnettot. Det totala resultatet på sista raden ökar inte i samma takt som driftnettot då färdiga projekt ger ökade kostnader för avskrivningar och räntor. Särskilt ränteeffekten har blivit mer påtaglig och kombinerat med ökade byggkostnader/projektkostnader bidrar det till att resultatet på nedersta raden är något lägre än tidigare år.

Det budgeterade resultatet för år 2025 är på 21,9 mkr, för år 2026 på 14 mkr, 2027 på 0,5 mkr och 2028 på 0 mkr. Budget är exklusive hyreshöjningar för 2026, 2027 och 2028 med anledning av att dessa ej är förhandlade. Prognosen är för närvarande att Väsbyhemskoncernen har ett resultat för år 2025 på 30 mkr, för år 2026 på 32,5 mkr, 23,5 mkr för år 2027 och 21 mkr för 2028.

Vårt att poängtera är att resultatnivåerna är innan eventuella nedskrivningar. Vid fortsatt nedgång av fastigheternas marknadsvärden finns risk för resultatpåverkande nedskrivningar, främst i pågående nyproduktionsprojekt. I takt med att marknadsvärdena stabiliseras eller vänder uppåt samt att fastigheternas bokförda värden sjunker på grund av avskrivningar kommer nedskrivningarna att kunna återföras. Då blir det i stället en positiv resultateffekt för bolaget.

Uppdrag från kommunfullmäktige

Bibliotek på Centralvägen (KS, KFN, VH)

Insatser för ökad social hållbarhet (KS, UBN, KFN, SN, KSTFU, VH)

Stärka kommunens krisberedskap (KS, Alla)

Smedbylyftet – för ett levande och hållbart Smedby (KS, KFN, UBN, SN, KSTFU, VH)

Suicidprevention (KS, Alla)

Förstärkt arbete mot våld i nära relationer (KS, SN, ON, UBN, KFN, VH)

Uppstart av nytt särskilt boende (SÄBO) i kommunal regi (ON, VH)

Handlingsplan för kompetensförsörjning (KS, Alla)

Budget

Resultaträkning	Resultat Mkr 2024	Årsbudget Mkr 2025	Årsbudget Mkr 2026	Årsbudget Mkr 2027	Årsbudget Mkr 2028
Resultat	3,8	21,9	14	0,5	0

6.11 Ej konsoliderade organisationer

Söderhalls Renhållningsverk AB (SÖRAB) (ägarandel 10 procent) är ett regionalt avfallsbolag i norra Stockholms län som ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna. SÖRAB bildades 1978. Sedan maj 1998 är SÖRAB miljöcertifierat enligt ISO 14001 och från och med 2018 även enligt ISO 9001. Bolagets uppdrag är att på ett miljöriktigt och rationellt sätt ta hand om det hushållsavfall som uppkommer i samtliga ägarkommuner förutom Stockholm samt även verksamhetsavfall från företag i regionen.

Käppala (ägarandel 8,4 procent) producerar rent vatten och näring. Syftet med förbundets verksamhet är att rena avloppsvatten för elva medlemskommuner norr om Stockholm. Förutom rent vatten i sjöar och åar ger reningsprocessen dessutom en bonus i form av användbara restprodukter – slam och biogas. Käppalaförbundet har beviljats fortsatt och utökad verksamhet av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Stockholms län. Beslutet medför att en fungerande avloppsvattenrening säkerställs för förbundets medlemskommuner under de kommande 25–30 åren, samtidigt som de krav som ställs på verksamheten enligt miljöbalken och andra speciallagar och förordningar uppfylls.

Norrvatten (ägarandel 7,3 procent) är ett kommunalförbund som producerar och distribuerar dricksvatten av hög kvalitet till 14 medlemskommuner med stark expansion i norra Storstockholm. 600 000 människor, flera stora sjukhus samt Arlanda flygplats är beroende av att Norrvatten garanterar ett hälsosamt dricksvatten och därmed möjliggör regionens utveckling. Norrvatten är Sveriges fjärde största dricksvattenproducent. Vattenverk, Görvälnverket, ligger vid Mälaren i Järfälla kommun.

Samordningsförbundet Sollentuna-Upplands Väsby-Sigtuna (ägarandel 6,8 procent), samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen samt tre kommuner - Upplands Väsby, Sollentuna och Sigtuna, bildades 1 juni 2017 och är ett av åtta samordningsförbund i Stockholms län.

Förbundet gör det möjligt för myndigheter att samverka kring personer som behöver olika slags stöd för att kunna börja arbeta eller studera, genom insatser som kompletterar myndigheternas ordinarie sådana. Verksamhet utgår ifrån lagen om finansiell samverkan, den s.k. Finsamlagen, från 2003.

Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF) (ägarandel 3,6 procent) bildades 2008. Medlemmar är 21 av kommunerna i Stockholms län. SRF:s syfte är att i samarbete med kommunerna samordna upphandling och förvaltning av samlade försäkringslösningar på ett rationellt och kostnadseffektivt sätt. SRF är ett aktivt verktyg och ett stöd för kommunal riskhantering med målet att på ett optimalt sätt minska skador, förluster och störningar och att skapa effektiva, trygga och säkra kommuner. Bolaget ska tillföra kommunerna ökad kompetens inom försäkringsområdet och vara en resurs inom riskhantering, skadeförebyggande och försäkring. I egenskap av försäkringsaktiebolag står SRF under Finansinspektionens tillsyn.

Kommuninvest i Sverige ansvarar för svenska kommuners och regioner samordnade upphandling av finansiering och ägs av 296 kommuner och regioner. Kommuninvest främjar finansverksamhet genom stabil och kostnadseffektiv finansiering, finansiell rådgivning, kunskapsutveckling och samverkan. Kommuninvest är kommunsektorns största kreditgivare och Sveriges sjätte största kreditinstitut. Upplands Väsby kommun är medlem i Kommuninvest sedan 2010.

7 Investeringar för tillväxt och kvalitet

Upplands Väsby som tillväxtkommun och ett attraktivt val av bostads- och verksamhetsort fordrar ett fokus på investeringar som främjar samhällsutveckling i form av nya bostäder och infrastruktursatsningar. Genom strategisk markexploatering och fastighetsutveckling i kombination med investeringar eftersträvas och åstadkoms maximalt resursutnyttjande för att på så vis minska behovet av extern finansiering.

De senaste åren har kommunen successivt ökat volymen för såväl tillväxt- som kvalitetshöjande investeringar. Båda formerna är centrala i kommunens utveckling och det krävs en balanserad nivå för att fortsättningsvis uppnå målet om god ekonomisk hushållning. Tillväxtinvesteringar är en nödvändighet för att fortsätta ge kommunen möjligheter att växa och nå visionen om 63 000 invånare år 2040. Finansiering sker till stor del via framtida exploateringsintäkter och på sikt med ökade skatteintäkter genom fler kommuninvånare. Kvalitetshöjande investeringar är åtgärder som antingen förlänger livslängden på en tillgång eller bidrar till ökad upplevd kvalitet för Väsbybor. Dessa investeringar finansieras av skattemedel och föranleder även ökad driftskostnad för den verksamhet som får nytta av investeringen vilket i sin tur finansieras av skattemedel.

Det finns en hög planberedskap för kommande år som medger fortsatt nybyggnation, och flera stora bostadsutvecklingsprojekt befinner sig i olika skeden i samhällsbyggnadsprocessen, till exempel Fyrklövern och Väsby Entré. Investeringsbudgeten år 2026–2028 har anpassats för att generera tillväxt och skapa förutsättningar för bostadsbyggande i enlighet med föreliggande planer samt det aktuella läget på bostadsmarknaden. I vissa fall innebär det tidsförskjutningar. I flera av de aktuella planerna är kommunens bostadsbolag Väsbyhem en viktig part, förutom privata intressenter. För kommande år planeras ett antal större projekt där det är av stor vikt att få fler aktörer delaktiga både för genomförande, finansiering och att säkerställa de samhällsfunktioner som behövs i planområdet.

Behovet av bostäder och fortsatt samhällsutveckling på lite längre sikt än kommande treårsperiod kräver redan nu att nya samhällsutvecklingsprojekt initieras. Med anledning av det är inriktningen att under kommande treårsperiod inleda och i vissa fall fortsätta utredningar för potentiella områden.

7.1 Investeringsutgifter 2025

Prognosen för investeringsutgifterna för 2025 beräknas till cirka 448 mkr och är lägre än budget om 777 mkr (inklusive ombudgeteringar) vilket motsvarar en genomförandegrad om cirka 58 procent.

7.2 Budget 2026–2028

För budgetperioden 2026–2028 beräknas utgifterna till cirka 2 384 mkr och de fördelas enligt följande; 684 mkr (år 2026), 761 mkr (år 2027) och 939 mkr (år 2028). Investeringarna beräknas under perioden komma från exploatering om 334 mkr.

7.3 Investeringar per nämnd och utskott

Investeringar per nämnd och utskott.

Nämnd, mkr	2026	2027	2028	Summa 2026–2028
Teknik- och fastighetsutskottet	570,7	727,5	893,0	2 191,2
Bygg- och miljönämnden	0,6	0,0	0,0	0,6
Kommunstyrelsen	51,7	7,0	6,5	65,2
Utbildningsnämnden	2,8	12,7	2,0	17,5
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0
Omsorgsnämnden	17,5	4,0	4,0	25,5
Kultur- och fritidsnämnden	40,9	10,2	33,0	84,1
Summa	684,1	761,4	938,5	2 384,1

Investeringsutgifterna delas upp i olika investeringsområden: fastigheter där energiåtgärder inkluderas, IT, inventarier och övrigt, gator med vägar och parker inom och utanför exploateringsområden samt VA inom och utanför exploateringsområden.

Den allra största delen av investeringarna sker inom ramen för teknik- och fastighetsutskottet där investeringar såväl i fastigheter, gator, vägar och parker som VA ligger. Investeringar i IT, inventarier och övrigt fördelar sig på andra nämnder samt en liten del också på teknik- och fastighetsutskottet.

Fastigheter 1 576 mkr

Fastighetsinvesteringar är uppdelade i sex områden med tydlig prioritet på skol- och förskolelokaler, omsorgslokaler, kultur- och fritidslokaler, övriga lokaler, energiåtgärder samt planerat underhåll. Kommunens strategiska lokalförsörjningsplan har under 2025 uppdaterats i och med kommunens nya befolkningsprognos och välfärdsnämndernas kapacitetsbedömningar och behov av lokaler och anläggningar har justerats utifrån detta.

Inom skol- och förskolelokaler finns totalt investeringsmedel om 545,3 mkr. Medel finns avsatta för uppförandet av en ny grundskola på Smedsgärdet och en ny skola Västra Eds allé. Arbetet med att Frestaskolan fuktskador genomförs under perioden.

Totalt 663,2 mkr i investeringsmedel finns under perioden för kultur- och fritidsverksamhet. Här ligger medel för bland annat nytt badhus, fullstor hall västra Väsby, specialhall gymnastik, Pumptrack, Gunnes gård och omläggning konstgräsplaner.

Investeringar i övriga lokaler beräknas till 367,8 mkr. Dessa avser standardförbättringar initierade av hyresgäst, fortsatt investeringar i olika energiåtgärder för att spara energi i kommunens lokaler, hantering av skador, klimatanpassningsåtgärder och förbättring av utemiljön för Väsbyskolan.

Gator, vägar och parker 451,9 mkr

Investeringar inom gator, vägar och parker delas upp i exploateringsområden med 254,3 mkr och investeringar som inte hör till exploateringsområden med 197,6 mkr.

För investeringar inom exploateringsområdet centrala Väsby ligger tyngdpunkt på Fyrklövern, Optimus, Norra Ekebo, Järnvägsparken och Väsby Entré. I östra Väsby pågår utveckling av Norra Nordanvägen och Östra Frestaby.

För investeringar utanför exploateringsområden är det framför allt underhållsinvesteringar av gator och reinvesteringar GC-tunnlar. För park utanför exploatering föreslås fortsatta investeringar i ekosystemtjänster, Väsbyån/Edssjön, fornparksprojektet och badplats Edssjön.

Vatten och Avlopp 193,8 mkr

Investeringar inom området vatten och avlopp som ingår i exploateringsområden uppgår till 80 mkr och investeringar utanför exploateringsområden till 114 mkr.

Investeringar i nya VA-ledningar inom exploateringsområden avser de områden som har berörts ovan; Järnvägsparken, Trädgården, Optimus och Väsby Entré. VA-investeringar utanför exploateringsområden avser reinvesteringar för behållande av nätstandard, av dagvattenanläggningar och pumpstationer samt nya servisledningar som är en direkt följd av bostadsbyggande. Inom flerårsperioden genomförs även ett projekt som avser byggnation av vattenkiosker i syfte att skapa hämtställen för vatten för företag. Det ska byggas fem vattenkiosker, en i varje kommundel, för att underlätta hämtning.

IT, inventarier och övrigt 162 mkr

Investeringarna omfattar för kommunstyrelsen IT-investeringar, infrastruktur och övriga inventarier. Inventarier inkluderar behov inventarier till nytt kommunhus 35 mkr, inventarier äldreboende 8 mkr och inköp av kärl för kretslopp 14 mkr. För området miljöinvestering avsätts 10 mkr under planperioden för klimatåtgärder. Dessa investeringar ska beredas av klimat, miljö och hållbarhetsutskottet och investeringsmedlen beslutas av kommunstyrelsen.

Investeringar i Koncernen

Kommunens bostadsbolag AB Väsbyhem fortsätter att bidra till tillväxt genom att i första hand erbjuda nyproducerade hyreslägenheter. Målet är att framställa 100 inflyttningsklara lägenheter i snitt per år och nuvarande långtidsplanering ser ut att kunna uppfylla det målet. Ett ökat kostnadsläge och högre räntor gör dock att beredskap för förändringar i projektportföljen kan bli nödvändiga framöver. För närvarande pågår nyproduktion av 63 lägenheter i Hasselnöten, samt 158 lägenheter i Eds Allé med beräknad inflyttning under åren 2025–2026. Under våren 2025 blev 97 lägenheter i Utsikten klara för inflyttning. Under perioden planeras även projektet Nya Elis Park att påbörjas med både bostäder och verksamhetslokaler i form av bland annat bibliotek.

Investeringsbudget per investeringsslag

Investeringsprojekt	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Budget 2026-2029
Planerat underhåll fastigheter	30,0	30,0	30,0	90,0
Planerat underhåll fastigheter HG	24,0	24,0	24,0	72,0
Skol- och förskolelokaler	170,5	171,8	203,0	545,3
Social- och omsorgslokaler	2,5	2,5	5,5	10,5
Kultur- och fritidslokaler och anläggningar	100,6	208,7	353,9	663,2
Övriga lokaler	63,2	63,3	38,8	165,3
Energisparåtgärder	10,0	10,0	10,0	30,0
Summa fastigheter och lokaler	400,8	510,3	665,2	1 576,3
Centrala Väsby	33,9	49,4	115,2	198,6
Västra Väsby	6,7	11,4	2,6	20,7
Östra Väsby	6,1	20,5	8,5	35,1
Summa gator, vägar, park inom exploateringsområden	46,8	81,3	126,3	254,3
Gator, vägar, gc-väg utanför exploateringsområden	70,0	55,6	40,2	214,8
Park och natur utanför exploateringsområden och miljöinv	10,9	12,8	8,2	31,8
Summa gator, vägar, park utanför exploateringsområden	80,8	68,4	48,4	246,6
IT-investeringar	7,5	6,0	6,0	19,5
Övriga inventarier	92,1	27,8	22,7	142,6
Summa övrigt, inventarier med mera	99,6	33,8	28,7	162,1
Summa skattefinansierad verksamhet	627,9	693,8	868,6	2 239,3

Centrala Väsby	10,3	22,3	31,1	63,7
Västra Väsby	0,3	4,0	2,0	6,3
Östra Väsby	6,1	3,7	0,0	9,8
Summa VA inom exploateringsområden	16,6	30,0	33,1	79,8
VA utanför exploateringsområden	39,6	37,6	36,8	114,0
Summa VA utanför exploateringsområden	39,6	37,6	36,8	114,0
Summa VA-verksamhet	56,2	67,6	69,9	193,8
Summa investeringar	684,1	761,4	938,5	2 433,1

Planerade investeringar under planperioden.

* Mot bakgrund av konjunkturläget kommer investeringsnivåer att ses över.

8 Balansbudget

Mkr	Budget 2025	Bokslut 2024	Prognos 2025	Budget 2026
Tillgångar				
Anläggningstillgångar	5 609	5 244	5 463	5 939,4
Omsättningstillgångar	753	613	512	849
varav kassa	0	0	0	0
Summa tillgångar	6 362	5 858	5 975	6 788
Eget kapital, avsättningar och skulder				
Eget kapital	2 253	2 109	2 144	2 354
Avsättningar för pensioner	566	553	566	565
Övriga avsättningar	66	64	65	68
Långfristiga skulder	2 855	2 635	2 727	3 085
varav bankskuld	2 300	1 640	2 300	1 974
Kortfristiga skulder	622	497	474	716
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	6 362	5 858	5 975	6 788

8.1 Soliditet

Soliditeten har under flera år varit stark tack vare kommunens positiva resultat. Under 2024 började kommunen dock redovisa finansiell leasing, vilket har lett till att soliditeten jämfört med tidigare år, har försämrats med cirka 5 procent.

I budgeten för 2026 beräknas kommunens soliditet uppgå till 24 procent, inklusive redovisning av finansiell leasing. Detta är lägre än kommunens uppsatta soliditetsmål på 30 procent. Med det budgeterade resultatet för 2027 förväntas soliditeten öka något till 25 procent, och även år 2028 beräknas en ökning till 26 procent. För planperioden 2026–2028 förväntas soliditeten i genomsnitt ligga på 25 procent.

8.2 Låneskuld och borgensram

Låneram för kommunkoncernen och bolag ska i enlighet med antagen finanspolicy och finansiella föreskrifter årligen anges i samband med Flerårsplan och budget.

Låneram	Beslutad 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Upplands Väsby kommun	2 300	1 974	2 331	2 819
AB Väsbyhem	3 210	4 080	4 280	4 480
Koncernens låneram	5 510	6 054	6 611	7 299

Borgensramen är densamma som låneramen i tabellen ovan för AB Väsbyhem. En borgensavgift om 0,45 procent av lånesumman erläggs till kommunen.

9 Kommunfullmäktiges beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt följande:

1. fastställa nämnders/styrelser/utskotts kommunersättning 2026 i enlighet med kommunstyrelsens förslag,
2. anta kommunstyrelsens förslag till investeringar,
3. utdebiteringen för år 2026 lämnas oförändrad, det vill säga 19,42 kronor per skattekrona,
4. anta kommunstyrelsens förslag till resultatbudget,
5. fastställa kommunens lånetak till 2 300 000 000 kronor år 2026,
6. kommunstyrelsen under år 2026 har rätt att omsätta lån, dvs. låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2026,
7. fastställa kommunkoncernens låneram 2026 till 6 054 000 000 kronor. Låne- och borgensram för AB Väsbyhem är 4 080 000 000 kronor,
8. såsom för egen skuld ingå borgen för AB Väsbyhems låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 4 080 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader,
9. fastställa att borgensavgiften 2026 för kommunens helägda bostadsföretag skall vara 0,45 procent av utnyttjad borgenssumma,
10. fastställa principerna för kommunens ledningssystem,
11. fastställa kommunfullmäktiges mål i enlighet med kommunstyrelsens förslag,
12. i övrigt anta det av kommunstyrelsen upprättade förslaget till flerårsplan med budget för år 2026–2028,
13. ge nämnder, styrelser och utskott, inklusive AB Väsbyhem, uppdrag enligt kommunstyrelsens förslag,
14. uppdra till styrelser, nämnder och utskott att för 2026 besluta om sina verksamhetsplaner, om möjligheten finns, med budget senast i december 2025,
15. bemyndiga avdelningschefen för ekonomi och inköp att göra de tekniska justeringar som kan behöva vidtas inom flerårsbudgetens ram,
16. fastställa kostnaden för inre underhåll till 105 kr per kvadratmeter 2026,
17. motionen om att höja friskvårdsbidraget för alla kommunanställda i Upplands Väsby kommun (KS/2025:232) anses besvarad med hänvisning till beslutet i flerårsplanen att höja friskvårdsbidraget till 3500 kr per anställd,
18. motionen om att tillåta cancerscreening på betald arbetstid (KS/2024:276) anses besvarad med hänvisning till flerårsplanens uppdrag till kommunstyrelsen om att utreda möjligheten för anställda att gå på cancerscreening på arbetstid,

19. motionen om att tillåta bilda Bergaskogens naturreservat och säkra natur och rekreativa värden för framtiden (KS/2023:18) anses besvarad med hänvisning till kommunfullmäktiges beslut att inrätta kommunalt naturreservat i Bergaskogen med start av arbetet 2026 (KS/2025:59),
20. motionen om att underlätta och uppmuntra undersköterskelegitimering (KS/2024:275) anses besvarad utifrån beslut i löneöversynsarbetet att rikta satsningen på att undersköterskor får ett automatiskt påslag om 1000 kr i månaden samt att det finns beslut om att avsätta en central lönepott för omsorgsyрки om 1 mkr i flerårsplanen.
21. motionerna¹ om hastighetsnedsättande åtgärder och motionen om att värna om äldres rätt till en trygg bostadsmiljö (KS/2024:378) anses besvarade utifrån avsatta investeringsmedel i flerårsplanen för tillgänglighetsanpassningar, mindre trafiksäkerhetsåtgärder och trafikbulleråtgärder hos KSTFU och hanteras inom grunduppdraget

¹ KS/2023:362 Motion om hastighetsnedsättande åtgärder på Centralvägen
KS/2023:363 Motion om hastighetsnedsättande åtgärder på Dragonvägen
KS/2023:364 Motion om hastighetsnedsättande åtgärder på gång- och cykelvägen mellan Vikskolan och Södervikskolan
KS/2023:366 Motion om hastighetsnedsättande åtgärder på Oxundavägen
KS/2023:367 Motion om hastighetsnedsättande åtgärder på Paradisvägen
KS/2023:368 Motion om hastighetsnedsättande åtgärder på Tunavägen
KS/2023:369 Motion om hastighetsnedsättande åtgärder på Väsbyvägen
KS/2023:365 Motion om hastighetsnedsättande åtgärder på Nordanvägen/Stora vägen

10 Bilagor

Bilaga 1 Kommunfullmäktiges nyckeltal

För att underlätta analys och uppföljning används nyckeltal som belyser trender, resultat och samhällseffekter. Nyckeltalen ger underlag för insikter, utveckling och styrning och ska, där det är möjligt, vara jämförbara över tid och mellan kommuner.

När det är möjligt redovisas både resultat från föregående år och en fastställd ambitionsnivå. I förekommande fall anges även medelvärde för kommunerna i Stockholms län inom parentes.

För att illustrera hur Upplands Väsby kommun står sig i jämförelse med andra kommuner, har nyckeltalen, där det är möjligt, tilldelats en färg. Kommunerna rangordnas efter sina resultat: de bästa 25 procenten får grön färg, de i mitten får gul, och de 25 sämsta procenten får röd.

Färgsättningen visar hur kommunen förhåller sig till andra. En kommun kan ha ett dåligt resultat jämfört med andra, även om det i relativa termer är bra.

Kommunen ska ha en stark och långsiktigt hållbar ekonomi

Nyckeltal	2022	2023	2024	Mål	Källa
1.2 Kommunens ekonomiska resultat, andel av skatteintäkter (%)	3,8	1,8	0,2	0,8	Egen uppföljning
1.3 Soliditeten, inklusive ansvarsförbindelsen, kommunen (%)	33	30	22	30	Egen uppföljning
1.4 Nettokostnadsavvikelse totalt, exkl. LSS (%)	-13,3 (-10)	-16 (-11,9)	-13 (-13,4)		Kolada (N00097)

Upplands Väsby ska växa hållbart och vara en trygg, inkluderande och attraktiv kommun att bo, leva och arbeta i – idag och i framtiden

Nyckeltal	2022	2023	2024	Mål	Källa
2.1 Invånare totalt	49 262	50 110	50 323	Enligt prognos	Egen uppföljning
2.2 Färdigställda bostäder	417	215	33	400	Egen uppföljning
2.3 Färdigställda bostäder i flerbostadshus, nybyggnad, antal/1000inv	3,2 (4,9)	3,3 (6,7)		Öka	SCB, Kolada (N07906)
2.4 Färdigställda bostäder i småhus, antal/1000 inv.	2,2 (1,3)	1,0 (1,5)		Öka	SCB, Kolada (N07905)
2.5 Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	90,0 (94,0)	91,5 (91,5)	97,2 (94,7)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00667)
2.6 Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)	47,7 (65,2)	53,3 (63,2)	52,3 (68,4)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00670)

2.7 Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%)	84,9 (82,0)	86,1 (79,8)	87,0 (83,4)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00668)
2.8 Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	73 (79)	73 (79)	73 (79)	Öka	SCB:s valdeltagandeundersökning, Kolada (N05401)
2.9 Valdeltagande i det valdistrikt som hade lägst andel röstande i senaste kommunvalet, andel (%)	45,4 (54,1)	45,4 (54,1)	45,4 (54,1)	Öka	Valmyndigheten och SCB, Kolada (N05831), Agenda 2030
2.10 Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%)	19,2 (23,3)	23,2 (22,8)	25,7 (25,5)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00669)
2.11 Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra (t.ex. medborgardialoger, samråd), andel (%)	45,7 (37,2)	58,7 (36,8)	44,2 (37,9)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00651)
2.12 Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	70,0 (66,8)	79,3 (66,9)	72,4 (69,1)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00647)
2.13 Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	77,6 (76,0)	78,8 (73,1)	80,4 (74,1)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (U07505), Kvalitet i korthet
2.14 Skötsel av kommunens idrotts- och motionsanläggningar fungerar bra, andel (%)	78,0 (80,1)	78,7 (78,0)	75,4 (79,9)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00604)
2.15 Bra utbud av friluftsområden i kommunen, andel (%)	86,5 (90,1)	91,0 (91,0)	93,5 (91,4)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00599)
2.16 Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, andel (%)	49,5 (45,1)	61,7 (49,9)	49,6 (45,3)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00594)
2.17 Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	36	61	54	Förbättra	Kolada (U40402)
2.18 Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking, (Stockholms län)	5	9	10	Förbättra	Kolada (U40402)
2.19 Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, Index	79	77	75	Öka	Kolada (U07451)
2.20 Nystartade arbetsställen, antal/1000 inv. 16–64 år	15,7 (16,1)	13,2 (14,7)	14,2 (16,2)	Öka	Kolada (N01004)
2.21 Nystartade företag, antal/1000 inv., 16–64 år	13,1 (13,1)	11,0 (11,5)		Öka	Kolada (N00999)
2.22 Trygghet kvällstid, andel (%)	-	66,4	63,9	Öka	Trygghetsundersökningen
2.23 Miljöbästa kommun (rankning)	32	25	25	Förbättra	Aktuell Hållbarhet
2.24 Klimatkorrigerad energianvändning i kommunens lokaler, snitt (kWh/kvm)	121	119,4	-	100	Egen uppföljning
2.25 Insamlad mängd kommunalt avfall (kg/person)	406	399	-	324 år 2032	SÖRAB, Miljöbarometern

2.26 Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel (%)	74,3 (62,9)	79,9 (64,2)	82,1 (65,5)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00636)
2.27 Egen produktion av förnybar el				Öka	Egen uppföljning
2.28 Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	80,6 (58,2)	84,6 (66,2)	-	Öka	Kolada (U00502), Kvalitet i korthet
2.29 Andel hushållsavfall som samlas in för materialåtervinning, inklusive biologisk behandling	33	40	-	Öka	SÖRAB, Miljöbarometern
2.30 Andel av insamlat kommunalt avfall som går till materialåtervinning	28	35	-	Öka	SÖRAB, Miljöbarometern

Kommentar: Inom parentes efter nyckeltalens värde redovisas om möjligt medelvärde för kommuner i Stockholms län.

Barn och unga i Upplands Väsby ska ha en trygg uppväxt, en bra skolgång och möjlighet till en meningsfull fritid

Nyckeltal	2022	2023	2024	Mål	Källa
3.1 Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)	74,9 (80,6)	72,4 (79,7)	73,8 (78,4)	Öka	Skolverket och SCB, Kolada (N15508)
3.2 Elever i åk 9 som uppnått betygsriterierna i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	65,0 (78,0)	61,1 (76,9)	67,2 (75,1)	Öka	Skolverket och SCB, Kolada (N15419)
3.3 Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	45,9 (66,3)	54,6 (63,3)	47,9 (64,4)	Öka	Skolverket och SCB, Kolada (N17467),
3.4 Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	76 (76)	64 (72)	66 (72)	Öka	Skolverket och SCB, Kolada (N15472), Agenda 2030
3.5 Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesproven i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	79 (75)	61 (71)	69 (71)	Öka	Skolverket och SCB, Kolada (N15452), Kvalitet i korthet
3.6 Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	83,4 (89,6)	83,1 (88,9)	83,3 (88,4)	Öka	SCB och Skolverket, Kolada (N15428), Agenda 2030
3.7 Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter studiebevis från gymnasiet, hemkommun, andel (%)	78,7 (72,6)	-	-	Öka	SCB, Kolada (N18611)
3.8 Barn 6–12 år inskrivna i fritidshem, andel (%)	54 (62)	52 (63)	55 (63)	Öka	SCB, Kolada (N13800)
3.9 Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%)	83,1 (85,1)	83,7 (86,7)	82,9 (86,3)	Öka	SCB, Kolada (N11800), Agenda 2030
3.10 Elever i musik- eller kulturskola, 6–15 år, andel (%)	- (14,7)	16 (15,3)		Öka	SCB och Kulturrådet, Kolada (N09890), Agenda 2030
3.11 Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv. 7–20 år	26,3 (32,4)	30,0 (34,1)		Öka	Riksidrottsförbundet, Kolada (U09800), Agenda 2030

3.12 Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen, andel (%)	27,2 (32,3)	48,5 (35,0)	48,0 (36,6)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00591)
---	----------------	----------------	----------------	-----	--

Kommentar: Inom parentes efter nyckeltalens värde redovisas om möjligt medelvärde för kommuner i Stockholms län.

Kommunen ska erbjuda vård, omsorg och stöd som är anpassad efter individens behov och förutsättningar

Nyckeltal	2022	2023	2024	Mål	Källa
4.1 Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	67 (73)	72 (75)	80 (78)	Öka	Socialstyrelsen, Kolada (U23471), Kvalitet i korthet
4.2 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	77 (83)	69 (83)	75 (82)	Öka	Socialstyrelsen, Kolada (U21468) Kvalitet i korthet
4.3 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - verksamheten är viktig för brukaren, andel (%)	80	(84)	92	Öka	SKR, Kolada (U28561), Kvalitet i korthet
4.4 Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma	69 (81)	95 (80)	83 (83)	Öka	SKR, Kolada (U28570), Kvalitet i korthet
4.5 Bra utbud av ställen (t.ex. träffpunkter) för äldre att träffas på i kommunen, andel (%)	61,8 (54,2)	68,8 (58,0)	66,1 (61,4)	Öka	SCB:s medborgarundersökning, Kolada (N00592)
4.6 Långtidsarbetslöshet 16–65 år (+24 månader), ranking i länet	21	22	21	Förbättra	Arbetsförmedlingen
4.7 Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25–65 år, andel (%)	4,2 (3,2)	3,8 (2,9)	4,2 (3,2)	Minska	Arbetsförmedlingen, Kolada (N03926)
4.8 Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	0,63 (0,67)	0,61 (0,62)		Minska	
4.9 Skuldsatta invånare 18+ hos Kronofogden, andel (%)	4,4 (3,4)	4,6 (3,6)	4,7 (3,7)	Minska	Kronofogden, Kolada (N00989)
4.10 Invånare 16–84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	- (85,1)	-	89,7 (84,9)	Öka	Kolada (U01473), Agenda 2030

Kommentar: Inom parentes efter nyckeltalens värde redovisas om möjligt medelvärde för kommuner i Stockholms län.

Upplands Väsby ska vara en attraktiv arbetsgivare som främjar medarbetarnas utveckling, välbefinnande och engagemang

Nyckeltal	2022	2023	2024	Mål	Källa
5.1 Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	81 (84)	83 (85)	86 (85)	Öka	Kolada (N00206)
5.2 Heltidsanställda månadsavlönade inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, andel (%)	58 (66)	65 (68)	71 (69)	Öka	Kolada (N20206)

5.3 Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen	80 (80)	79 (80)	80 (80)	Öka	Kolada (U00200)
--	---------	---------	---------	-----	-----------------

Kommentar: Inom parentes efter nyckeltalens värde redovisas om möjligt medelvärde för kommuner i Stockholms län.